

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Nieuwe gedeputeerde Tom Troch
**'We moeten permanent
inspanningen leveren
om ons in de rand
staande te houden'**

FiguranDten
Judoveteraan Jozef Aerts
**'Winnaars zijn verliezers
die niet opgeven'**

Open Monumentendag
**Experimentele
woningbouw
uit de jaren '50
in Tervuren**

**Het jaar
van de kleuter**
Vroeg begonnen is half gewonnen

Meer baanvakken voor ring rond Brussel

Om de verkeersproblemen op de Brusselse ring te verminderen, wil de Vlaamse regering een capaciteitsverhoging voor het noordelijke deel van de ring tussen de aansluitingen met de E40 in Groot-Bijgaarden en in Sint-Stevens-Woluwe. Het aantal baanvakken zal hierbij langs weerskanten met één tot twee worden uitgebreid. Momenteel worden daarvoor de nodige MER-studies (milieu-effecten rapportering) uitgevoerd ter voorbereiding van het opstellen van GRUP's (gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen) om de gewestplannen te wijzigen. Daarna volgen nog de inspraakprocedures. Als alles goed loopt zou in 2010 gestart kunnen worden met werken die wellicht vijf jaar zullen aanslepen.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Patrick De Spiegelaere

Alles is aan het rollen gegaan met het Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling in de regio Zaventem (START) dat de Vlaamse regering enkele jaren geleden op stapel zette. Daar zit ook een luik mobiliteit in. Ons werd toen gevraagd voorstellen te doen om de mobiliteit op de Brusselse ring te verbeteren zodat de luchthavenregio beter bereikbaar zou worden. Rekeninghoudend met verkeerstellingen, voorspellingen over de toekomstige evolutie van het autoverkeer, de verwachte economische ontwikkelingen in de regio en dergelijke, werd toen een streefbeeldstudie opgesteld, die thans als basis dient voor de plannen, aldus Frans Venstermans, afdelingshoofd Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant.

Parallelwegen

De huidige plannen voorzien in de aanleg van parallelwegen met twee rijvakken aan weerskanten van de Brusselse ring tussen de aansluiting met de E40 in Groot-Bijgaarden en de A12 en tussen de E19 en de E40 in Sint-Stevens-Woluwe. Vanaf de A12 tot aan de E19 zou de ring aan beide kanten worden verbreed van 3 naar 4 rijvakken. Het viaduct van Vilvoorde dat op dit stuk ligt, laat geen andere mogelijkheid toe. De drie bestaande rijstroken zouden in elke rijrichting worden voorbehouden voor doorgaand verkeer dat niet in de omgeving van Brussel moet zijn. Dit wordt een snelle weg met alleen verkeerswisselaars naar de E40, E19 en A12 waarop

120 km/uur mag worden gereden. De nieuwe rijstroken zijn bestemd voor lokaal verkeer en zullen worden aangesloten op alle bestaande op- en afritten. Hier zou een maximumsnelheid van 70 km per uur gelden.

De raming van de kosten voor de realisatie van dit project bedraagt momenteel zo'n 300 miljoen euro, al wil Venstermans zich niet vastpinnen op dat cijfer. 'Het zijn niet alleen de werken zelf die geld kosten. Bij de vernieuwing van de ring rond Antwerpen hebben de maatregelen om de hinder te beperken ongeveer evenveel gekost als de werken zelf. Alle mogelijke instanties moeten bovendien nog hun zeg doen over het project', aldus Venstermans. Om de mobiliteit in de omgeving van de luchthaven te verbeteren, gaan dit najaar al de werken van start voor een eerste project. Aan de Luchthavenlaan in Machelen wordt een viaduct over de Haachtsesteenweg gebouwd zodat het vrachtver-

voer vanop de E19 rechtstreeks Brucargo kan binnenrijden.

Aanzuigeffect

Dat niet iedereen gelukkig is met de verbreding van de ring bleek midden juli toen de plannen via de krant *Le Soir* uitlekten. De Bond Beter Leefmilieu liet weten dat een uitbreiding van het wegennet steeds meer verkeer zal aanzuigen en dat de uitbouw van het openbaar vervoer van en naar de hoofdstad de enige structurele oplossing is. Ook voor de Fietsersbonden van Zaventem, Vilvoorde, Grimbergen, Jette en Brussel deugt dit plan niet. 'Als er dan 300 miljoen euro te spenderen valt, gebruik die dan in de eerste plaats voor een duurzaam mobiliteitsbeleid. Met dit bedrag kunnen 1.400 km nieuwe fietspaden worden aangelegd. Naast de fiets kan ook openbaar vervoer veel pendelaars uit hun fileleed helpen', aldus de bonden. □

Vers un élargissement du ring bruxellois

Afin de réduire les problèmes de circulation sur le ring, le Gouvernement flamand prévoit une augmentation de la capacité pour la partie nord du ring entre les jonctions avec la E40 à Grand-Bigard et à Woluwe-St-Etienne. Des deux côtés, on envisage l'ajout d'une à deux bandes de circulation. Les études MER relatives à l'incidence sur l'environnement sont actuellement en cours et les schémas d'exécution spatiaux (GRUP) – en vue d'une modification des plans de secteur – sont en voie de préparation. Cette phase sera suivie de procédures de participation citoyenne. Si le calendrier est respecté, les travaux devraient démarrer en 2010 et dureraient environ cinq ans.

inhoud

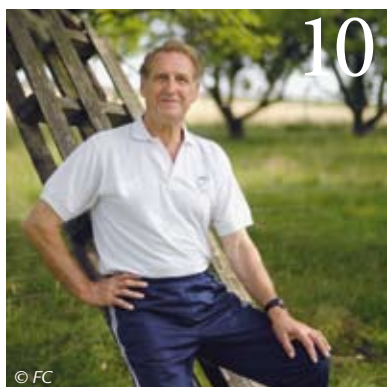
september 2007 | nr. 08

04

08

10

04 'We moeten permanent inspanningen leveren om ons in de rand staande te houden'

In de nieuwe deputatie voor de provincie Vlaams-Brabant die vorig najaar werd samengesteld, werd Tom Troch (sp.a) belast met de bevoegdheid Vlaams karakter van de rand. De nieuwe gedeputeerde kent de materie en is vast van plan veel aandacht te blijven schenken aan de promotie van het Nederlands in de rand.

Tegelijk beseft hij dat omwille van de aanhoudende migratie in de regio, het beleid Vlaams karakter nooit echt af zal zijn. 'Je moet continu opnieuw beginnen om je in de rand staande te houden.'

08 Kleuteronderwijs in de rand (1)

Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandembroucke heeft het schooljaar 2007-2008 uitgeroepen tot 'het jaar van de kleuter'. Hij wil daarmee wijzen op het belang van de kleuterschool voor de ontwikkeling van kinderen. RandKrant bezocht een aantal kleuterscholen en praatte met juffen en meesters om te polsen hoe het is gesteld met het kleuteronderwijs in de rand en welke specifieke problemen hier opduiken.

10 FiguranDten

Jozef Aerts (76) uit Meise was 26 jaar lang kinesist, verzorger en steun en toeverlaat van onze nationale judoploeg die met vedetten als Robert Van de Walle, Ingrid Berghmans en Ulla Werbrouck hoge toppen scheerde. Jozef Aerts werd in de jaren '60 zelf twee keer Belgisch kampioen en staat nog altijd 12 uur per week op de matten als hoofdtrainer van judoclub Mansio uit Meise.

12 School aan huis en in het ziekenhuis bestaat 25 jaar

22 Experimentele woningbouw uit de jaren '50 in Moorsel-Tervuren

26 Vier seizoenen natuur in de rand (8)

29 Een cultuurhuis voor Dilbeek

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde gevoelens

'Temperatuur in België wel degelijk gestegen'

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Nieuwe gedeputeerde 'We moeten p om ons in de

In de nieuwe deputatie voor de provincie Vlaams-Brabant die werd samengesteld na de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van vorig najaar, werd Tom Troch (sp.a) uit Londerzeel naast cultuur- en jeugdbeleid ook belast met de bevoegdheid Vlaams karakter van de rand. Zeker voor wat betreft die laatste bevoegdheid begeeft de kersverse gedeputeerde zich niet op onbekend terrein. Voordien werkte hij immers op het kabinet van Vlaams minister Frank Vandenbroucke waar hij onder meer waakte over het reilen en zeilen in de rand.

TEKST Henry Coenjaarts | FOTO Kris Mouchaers

De provincie tekende de voorbije jaren een consequent beleid uit ten aanzien van de rand en daarin neemt de promotie van het Nederlands een belangrijke plaats in. De nieuwe gedeputeerde is vast van plan op die ingeslagen weg verder te gaan.

Tom Troch: 'De komende 6 jaar zal de klemtoon erop blijven liggen om de anderstaligen via allerlei kanalen ertoe aan te zetten Nederlands te leren en ook te gebruiken. We baseren ons hiervoor natuurlijk op het wettelijk gegeven dat de provincie en dus ook de rand behoort tot het Nederlandstalig taalgebied waar het Nederlands de officiële taal is. Tegelijk laten we ons ook leiden door het sociale aspect dat inherent is aan het leren van die officiële taal. We willen van deze provincie en van de Vlaamse rand in het bijzonder een samenleving maken in de letterlijke zin van het woord, namelijk een plaats waar mensen samen leven en ook effectief contact hebben met elkaar. De eerste voorwaarde om zo'n samenleving te krijgen, is dat je een gemeenschappelijke taal hebt, die natuurlijk het Nederlands is. Dat sociale aspect werkt in twee richtingen. Enerzijds versterk je bij de autochtone bevolking van de rand het gevoel dat hun eigenheid wordt gerespecteerd omdat

anderstalige nieuwkomers in hun contacten met de mensen die hier al wonen, geacht worden Nederlands te spreken. Anderzijds zullen de anderstaligen zich veel gemakkelijker integreren als ze Nederlands kennen en hebben ze veel meer kans om werk te vinden of om mee te kunnen in het onderwijs.'

De provincie legt de klemtoon op het leren van Nederlands om je gemakkelijk te integreren. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat nogal wat allochtonen die onze taal hebben geleerd van het kastje naar de muur worden gestuurd als ze op zoek gaan naar werk of naar een woning. Kan de provincie iets doen aan deze verdoken discriminatie?

Tom Troch: 'We pleiten in onze beleidsnota heel duidelijk voor een open en verdraagzame samenleving, wat betekent dat de liefde van twee kanten moet komen. Wij Vlamingen mogen verwachten dat anderstaligen die naar hier komen, zich de moeite getroosten om onze taal te leren. Als allochtonen onze taal spreken, moeten wij op onze beurt gastvrij zijn en hen alle kansen geven. Ik vind het persoonlijk onaanvaardbaar dat mensen omwille van hun afkomst of huidskleur gediscrimineerd worden. Vanuit het beleid worden terzake weliswaar geen concrete maatregelen

voorbereid, maar de boodschap die de provincie geeft, laat aan duidelijkheid niet te wensen over. Ons standpunt luidt onomwonden dat anderstaligen, immigranten, allochtonen hier absoluut welkom zijn en dat wij hen moeten aanvaarden en helpen. Ik zal dat altijd verdedigen en heb dat trouwens al een paar keer gedaan in de provincieraad. Daarnaast wil ik er toch ook op wijzen dat van discriminatie van allochtonen op de arbeidsmarkt minder en minder sprake is omdat de werkgevers bij wijze van spreken in de rij staan om werknemers in dienst te nemen, zeker in de regio Halle-Vilvoorde. Ook de discriminatie bij het zoeken naar een woning moet je genuanceerd bekijken. Eigenaars verkopen of verhuren nu eenmaal aan de meestbiedende; dat heeft meer te maken met geldgewin dan met discriminatie.'

De rand is geen Bokrijk

Een van de grote problemen in de rand is dat veel jonge mensen van hier noodgedwongen naar elders moeten verhuizen omdat ze de hoge huur- en woningprijzen niet kunnen betalen. Dat de eigen mensen hier niet meer kunnen blijven wonen, heeft natuurlijk ook een negatieve weerslag op het behoud van het Vlaams karakter van de rand.

Tom Troch: 'Het heeft inderdaad weinig zin om het Vlaams karakter van de rand te stimuleren als je geen flankerend beleid voert op een aantal domeinen, waar betaalbaar wonen er één van is. In onze beleidsnota 2007-2012 staat uitdrukkelijk dat de provincie nog meer aandacht gaat schenken aan het woonbeleid in de rand en initiatieven die op dat vlak worden genomen extra zal ondersteunen. Dat zal onder meer gebeuren in samenwerking met Vlabinvest. Ik weet wel dat de meningen over het succes van Vlabinvest verdeeld zijn, maar dat neemt niet weg dat het een instrument is dat een aantal onmiskenbare voordelen biedt. Een daarvan is dat de inkomensgrenzen bij Vlabinvest iets hoger liggen waardoor ook een modaal tweeverdienersgezin in aanmerking komt voor een goedkopere woning, wat bij een klassiek sociaal huisvestingsproject niet het geval is. Door samen te werken met lokale huisvestingsmaatschappijen slaagt men er bij Vlabinvest ook in om het criterium te laten doorwegen dat je een band met de streek moet hebben om voor een woning

Tom Troch: 'permanente inspanningen leveren Vlaamse rand staande te houden'

in aanmerking te komen. In verband met dat laatste zou ik er trouwens op willen wijzen dat de gemeenten over heel wat mogelijkheden beschikken als ze zelf gronden op de markt brengen en die in eigen regie bebouwen. In Zemst bestaat er bijvoorbeeld een systeem waarbij bouwgronden worden verkocht op voorwaarde dat men Nederlands kent. De gemeenten beseffen vaak niet dat als ze zelf een aantal dingen doen, ook eigen voorwaarden kunnen opleggen om ervoor te zorgen dat woningen in de eerste plaats ter beschikking komen van de eigen inwoners. Daarnaast word je in de rand nu eenmaal geconfronteerd met een grote instroom van anderstalige nieuwkomers, waaronder ook vaak kapitaalkrachtige mensen, die je niet zomaar kunt stoppen. Het enige dat je kunt doen is de eigen bevolking een stukje zekerheid bieden via Vlabinvest of andere instrumenten, maar we kunnen van de Vlaamse rand natuurlijk niet een soort Bokrijk maken hè?

Legt die aanhoudende migratie geen zware hypotheek op het beleid Vlaams karakter?

Tom Troch: 'Dat aanhoudende komen en gaan van mensen zorgt soms wel voor frustraties, ja. Als je een project rond het leren van Nederlands hebt gedaan en je vraagt je af wat daar nu de resultaten van zijn, is het niet leuk te moeten vaststellen dat de helft van de mensen die je bereikte intussen weer is verhuisd. Door zijn economische positie en ligging is Vlaanderen nu eenmaal een regio met veel transit en migratie. We zullen dat nooit kunnen veranderen en ik zou dat trouwens ook niet willen. Het enige dat we kunnen doen is een blijvende inspanning leveren om de mensen die hier komen op een positieve manier kennis te laten maken met onze regio en ervoor te zorgen dat ze onze taal leren spreken. Je zult daarom van het beleid Vlaams karakter ook nooit kunnen zeggen: ha, ons beleid is geslaagd want iedereen spreekt hier nu Nederlands. Nee, je moet continu opnieuw beginnen en daarbij heb je wel eens het gevoel dat je water naar de zee draagt. Daartegenover staat dat je weet dat je geen andere keuze hebt; ofwel doe je niets en laat je heel die rand verfransen of verengelsen, ofwel kies je ervoor permanente inspanningen te blijven leveren om je in die rand staande te houden.'

Leren leven met ...

Bij de parlementsverkiezingen van 10 juni l.l. behaalde de Franstalige lijst MR met Olivier Maingain in het kiesdistrict Zaventem maar liefst 22 % van de stemmen. Het ontlokte politicoloog Jo Buelens van de VUB de uitspraak dat je je met zo'n uitslag welhaast in Franstalig gebied waant.

Tom Troch: 'Je vraagt je inderdaad af hoe zoiets mogelijk is en ik denk ook dat we uit zo'n verkiezingsuitslag echt wel de les moeten trekken dat we permanent waakzaam moeten blijven. Toch vind ik dat we de uitslag van een verkiezing niet gelijk mogen stellen met de mate van integratie van mensen die in de rand wonen. Het is niet omdat je op een Franstalige lijst stemt, dat je daarom automatisch iemand bent die uitsluitend Frans spreekt en zich niet wil integreren. Ik kan me perfect voorstellen dat veel mensen die oorspronkelijk Franstalig zijn en nu voor een Franstalige lijst hebben gestemd, in het dagelijkse leven Nederlands spreken als het moet en hun kinderen naar een Nederlandstalige school sturen, kortom die zich proberen te integreren. Maar tegen de achtergrond van de commotie die er is geweest rond de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en het doembeeld dat iemand als een Olivier Maingain heeft opgehangen van die imperialistische Vlamingen die de Franstaligen in de rand willen verdrukken, zijn er natuurlijk nogal wat van die mensen die redeneren: Ik zal voor alle zekerheid toch maar MR stemmen, want je weet maar nooit wat de gevolgen

van zo'n splitsing zullen zijn. Dat neemt natuurlijk niet weg dat deze verkiezingsuitslag bevestigt dat we in de rand nu eenmaal met een grote populatie Franstaligen zitten. We moeten daarmee leren leven, maar dat staat niet gelijk met passief toekijken. We moeten dus onze inspanningen voor het behoud van het Vlaams karakter van de rand onverminderd blijven voortzetten en tegelijk tot een *savoir vivre* proberen te komen met de Franstaligen.'

Kan de beladen splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde daartoe bijdragen of bereik je daarmee niet juist het omgekeerde effect?

Tom Troch: 'Tijdens de voorbije verkiezingen is andermaal gebleken dat die zaak werkelijk een slijptzwam is, waardoor je twee kampen krijgt die alleen gebaseerd zijn op Franstalig of Nederlandstalig zijn. Als B-H-V gesplitst wordt, wordt op zijn minst de aanleiding weggenomen om in twee kampen verdeeld te zijn. De Franstalige partijen zullen hun keiharde *non* niet meer kunnen uitspelen en hebben in de kieskring niets meer te winnen. Aan Vlaamse kant zal men zich niet langer bedreigd voelen door de abnormale situatie die vandaag bestaat. Als de splitsing gerealiseerd wordt, zullen de emoties aan beide zijden ongetwijfeld hoog oplopen, maar op middellange termijn voorzie ik dat zowel de Franstaligen als de Nederlandstaligen gaan beseffen dat ze met elkaar moeten leven. □

Tom Troch

In the new deputation for the province of Flemish-Brabant, which was composed after the municipal and council elections last autumn, the newcomer Tom Troch was charged, amongst other things, with the policy to strengthen the Flemish character of the Vlaamse rand. As was the case before then, the new member will continue to place an emphasis on encouraging people who speak different languages to learn Dutch through all sorts of possible channels, because a knowledge of the language of the regions contributes to their integration to a great extent, and to the creation of a true community. In the next six years the province would also like to make additional efforts to ensure affordable housing on the Vlaamse rand in order to avoid young people being forced to move elsewhere, which would undermine the Flemish character of the region. Tom Troch is aware that the continuing migration to the rand makes his policy to maintain the individual character of the region even more difficult, but that is not a reason for him to turn the rand into a sort of protected open air museum, where strangers are not welcome.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Familiehulp leidt verzorgers op

Familiehulp, de grootste dienst voor thuiszorg in Vlaanderen, start in het najaar in Brussel met een nieuwe cursus 'polyvalent verzorgende'. Een verzorgende helpt mensen die hulpbehoevend zijn en steekt een handje toe in hun huishouden. Het gaat om een knelpuntberoep. 'De vraag naar thuiszorg stijgt nog steeds en daarom hebben we heel wat nieuwe verzorgenden nodig. De dagcursus duurt een tiental maanden. Door de grote vraag in de sector zijn de kansen op tewerkstelling heel groot', zegt Karin De Bosscher van Familiehulp. 'Om de opleiding te volgen is geen diploma of voorkennis vereist. We voeren een diversiteitsbeleid en bieden heel wat kansen aan allochtonen. Ook man-

nen zijn zeker welkom voor dit traditioneel vrouwelijke beroep. Wie aan de slag gaat bij Familiehulp, kan deeltijds werken en we proberen ervoor te zorgen dat de verzorgende in zijn/haar eigen buurt kan werken.'

De opleiding tot verzorgende start op 22 november van dit jaar. De lessen worden gegeven in Brussel, vlakbij het Zuidstation. Wie geïnteresseerd is, kan een infovergadering bijwonen op 13/9, 25/9 of 12/10, telkens om 10.00 u.

Voor meer info kun je terecht op het telefoonnummer 0478-88 41 12 of Karin.de.bosscher@familiehulp.be.

TD

Vrijwilligers gratis verzekerd

VLAAMS-BRABANT Op initiatief van staatssecretaris Bruno Tuybens hebben de Vlaamse provincies een regeling uitgewerkt om een gratis verzekering voor vrijwilligerswerk aan te bieden. Ook de provincie Vlaams-Brabant is gestart met een collectieve verzekeringspolis voor vrijwilligerswerk. 'Alhoewel in principe elke vrijwilligersorganisatie gebruik kan maken van de gratis vrijwilligersverzekering, is het initiatief in eerste instantie bedoeld voor kleine en occasionele activiteiten van feitelijke verenigingen', legt Monique Swinnen, gedeputeerde voor wel-

zijn, uit. 'Vrijwilligers die actief zijn in een vereniging, los van een koepel en zonder personeel, blijven persoonlijk aansprakelijk. Dankzij de gratis vrijwilligersverzekering kunnen we ook die vrijwilligers die niet door de wet beschermd zijn, beschermen tegen de financiële gevolgen van eventuele risico's van hun engagement, bijvoorbeeld bij lichamelijke letsels.'

Meer informatie over de gratis vrijwilligersverzekering vind je op www.vlaams-brabant.be/vrijwilligerswerk of via 016-26 73 25.

TD

Luchthaven op zoek naar personeel

ZAVENTEM Luchthavenexploitant Brussels Airport heeft minstens 500 openstaande vacatures. 'Het merendeel van die jobs op de luchthaven van Zaventem is makkelijk toegankelijk voor iedereen omdat geen specifieke kennis wordt vereist. De vacatures zijn ook heel gevarieerd, want zowat alle bedrijven die actief zijn op de luchthaven, zoeken personeel', zegt Jan Van der Cruyse. 'Tijdens de zomer kunnen we een beroep doen op jobstudenten, maar tegen het najaar steekt het personeelstekort weer de kop op.' Vooral de grootste bedrijven op de luchthaven, zoals de luchtvaartmaatschappijen, de restaurant- en winkelluitbaters en de vrachtovervoerders kampen met een tekort aan werkrachten. Om nieuwe werknemers aan te trekken, organiseert de luchthaven in het najaar een jobbeurs.

Meer informatie vind je op www.brusselsairport.be.

Wandelen in Brabantse Kouters

VLAAMS-BRABANT Bij de 29 wandelingen in de Brabantse Kouters heeft de provincie Vlaams-Brabant een overzichtsbord laten plaatsen. De borden staan in principe aan de start van de wandeling en vermelden naast een kaart en de contactgegevens, ook de afstand en de belangrijkste wetenswaardigheden op de route. 'In samenwerking met de gemeenten Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde, Wemmel en Zemst werden 29 wandelingen uitgestippeld en bewegwijzerd. Van het praktische wandelgidsje werden al 3000 exemplaren verkocht', zegt gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts. In de toekomst wil Toerisme Vlaams-Brabant ook het recreatieve fietsknooppuntennetwerk in de provincie verder uitbouwen.

Voor meer info over de wandelingen in de Brabantse Kouters kun je terecht op toerisme.vlaamsbrabant.be.

TD

Voetbalploeg Jezus-Eik zorgt voor kinderopvang

OVERIJSE De spelers van amateurvoetbalploeg vok Jezus-Eik zijn gestart met een wel erg origineel initiatief waar zowel zij zelf als de spelersvrouwen baat bij hebben. Vanaf dit seizoen wordt de voetbalkantine bij uitwedstrijden omgetoverd tot een kindercrèche. 'Zo kunnen wij ongestoord *sjotten* en kunnen onze vrouwen op zaterdag eindelijk eens gaan winkelen of naar de dansles', vertelt Johny Rons van vok Jezus-Eik. 'Bij thuiswedstrijden brengen veel spelers hun kinderen gewoon mee omdat hier wel altijd iemand is die ze in het oog kan houden, maar bij uitwedstrijden ligt het moeilijk. Daarom hebben we besloten

om die zaterdagen kinderopvang te voorzien voor ons kroost. We gaan wat materiaal aankopen en zorgen voor babysitters. Onze spelers zullen een kleine bijdrage moeten betalen, maar ik denk dat ze daar zeker geen probleem mee zullen hebben.' De kinderopvang is niet alleen een goede zaak voor de spelers en hun vrouwen, maar ook voor de club zelf. 'Want nu heeft niemand nog een excuus om niet te komen voetballen!', lacht Johny Rons. Of het initiatief ook een weerslag zal hebben op de prestaties van vok Jezus-Eik, zal blijken na dit seizoen ...

TD

Trainingscentrum Artsen zonder Grenzen

MERCHTEM Artsen zonder Grenzen bouwt op de Merchtemse industriezone aan de Preenakker een nieuw trainingscentrum, waar medewerkers van de hulporganisatie die naar het buitenland vertrekken praktische opleidingen zullen krijgen. 'Jaarlijks vertrekken er met Artsen zonder Grenzen zo'n tweeduizend mensen om noodlijdende bevolkingsgroepen in meer dan tachtig landen bij te staan met raad en daad', vertelt Peter Maes van Artsen zonder Grenzen. 'Het is erg belangrijk dat onze medewerkers goed zijn opgeleid om in vaak moeilijke omstandigheden de mensen de nodige hulp te kunnen bieden.' Op de nieuwe trainingssite in Merchtem naast het logistieke centrum van Artsen zonder Grenzen zullen een aantal moeilijke situaties gesimuleerd worden. 'Zo kunnen de medewerkers in de praktijk leren hoe ze een defecte handpomp moeten herstellen of zo snel mogelijk voor drinkbaar water kunnen zorgen', aldus Peter Maes.

TD

© KM

© KM

🔪 Oud Nieuws

Een onopgeloste moord in Merchtem

MERCHTEM, Op 18 augustus 1682 werd in de Stoofstraat in Merchtem een moordaanslag gepleegd. In de voormiddag stopte daar aan de herberg *De Swaene* een karos bespannen met zes paarden. In die karos zaten kwartiermeester-generaal Swaeffs van de Nederlanden en zijn vrouw, nog een andere heer, enige dames en voorts enkele knechten. Op een van de voorste paarden zat postiljon-karossier Franchois van Beneden uit Grimbergen, achteraan zat nog een tweede karossier.

Terwijl de reizigers een lichte maaltijd nuttigden in de gelagzaal van *De Swaene*, ontstond er voor de herberg een twist tussen een kamerdienaar en postiljon Franchois van Beneden. Plots trok de kamerdienaar zijn rapier om de postiljon een steek toe te brengen. De tweede karossier wist dit echter te verhinderen en hij slaagde er ook in een tweede aanval op van Beneden af te slaan.

Na de maaltijd zette het gezelschap de reis voort, maar bij het verlaten van het dorpscentrum moest de koets stoppen voor een slagboom. Hiervan profiteerde de kamenier om de postiljon opnieuw aan te vallen. Toen van Beneden zijn belager op zich zag afkomen, sprong hij van zijn paard en vluchtte een nabijgelegen boomgaard in. Hier gaf de kamenier de vluchtende postiljon een dodelijke steek in de hals en nog een tweede dwars door de linker wang waarmee hij de strot doorboorde. Hoewel kwartiermeester-generaal Swaeffs op de hoogte werd gebracht van wat er buiten gaande was, bekommerde het gezelschap zich niet om het slachtoffer en zette zijn reis naar Brussel gewoon voort.

Op vraag van Filip en Laurent van Beneden, broers van de postiljon, stelde de officier van Merchtem, Henricus van Hertbosch samen met de schepenen Joos van Linthout, Jan Erpels en Karel Meert, een onderzoek in. Meerdere ooggetuigen vertelden aan de drossaard, d.i. de toenmalige gerechtsofficier, wat zich precies had afgespeeld. Uit die getuigenissen bleek dat niemand tussenbeide had durven komen uit angst om in het gevecht betrokken te raken. De moordenaar werd nooit opgespoord en het heeft er alle schijn van dat de zaak vlug in de doofpot werd gestopt.

Als herinnering aan dit onzalige gebeuren werd in de Stoofstraat in Merchtem een herinneringskruis in arduinstein opgericht. Dit erfgoedrelict dreigt echter verloren te gaan omdat de eigendom waarop het staat, verkocht zal worden. Burgemeester De Block, die tegenover deze plek woont, liet daarom het kruis wegnemen om het bij gelegenheid van Stoofstraatkermis voor zijn deur te laten herplaatsen. Zo zal de herinnering aan deze onopgeloste moord voor het nageslacht bewaard blijven.

Jaak Ockeleij

Vroeg begonnen is half gewonnen

Vlaams Minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke heeft het schooljaar 2007-2008 uitgeroepen tot 'het jaar van de kleuter'. Onder het motto 'meer kleine kleuters in kleinere klassen' vestigt Vandenbroucke een heel schooljaar lang de aandacht op het belang van de kleuterschool voor de ontwikkeling van kinderen. RandKrant volgt zijn voorbeeld en bekijkt in een reeks van drie afleveringen het kleuteronderwijs in de Vlaamse rand.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Filip Claessens

Op een ochtend eind vorig schooljaar volgen we juf Evi Janssens en haar kleutertjes van de eerste kleuterklas naar hun lokaal in basisschool De Groene Planeet in Houtem. Zodra alle kindjes binnen zijn, zet juf Evi het ochtendlied op. Iedereen staat recht en danst spontaan mee. De kleuters zijn maar met 11 vanmorgen, dat betekent dat er weer veel afwezig zijn. 'Het zal te hard aan het regenen zijn', zucht juf Evi terwijl ze de aanwezigheidslijsten invult. De eerste activiteit is samen met de kleuters kijken welke dag het is. Meteen worden alle dagen van de week nog eens herhaald. Aan de muur hangen gekleurde brievenbussen, eentje voor elke dag van de week. En dat is dan weer een handige manier om de kleuren te herhalen. Eén kindje mag de brievenbus openen en overloopt aan de hand van de prentjes de structuur van de dag. Ze mag ook eens even uit het raam piepen om te kijken welk weer het is. En ten slotte mag datzelfde kindje ook de twee visjes die in de klas staan eten geven. Daarmee sluit ze het ochtendritueel af.

Vroeg en regelmatig naar de kleuterklas

Herhaling is duidelijk het sleutelwoord in de kleuterschool. Op het einde van het schooljaar weten alle kleutertjes van de eerste klas perfect hoe een schooldag eruit ziet, waar al het spel- en knutselmateriaal ligt en wat er van hen verwacht wordt. Kortom, ze weten wat het schoolleven inhoudt en dat geeft hen een grote dosis zelfvertrouwen en zelfred-

zaamheid. Het belang van vroeg genoeg en regelmatig naar school komen, wordt hier al snel duidelijk. En dat is nu net de boodschap die minister Vandenbroucke tijdens dit 'Jaar van de kleuter' wil uitdragen. Volgens hem beseffen nog te weinig mensen hoe belangrijk het is dat een kind vanaf 2,5 of 3 jaar naar de kleuterklas gaat. 'Naar schatting beginnen jaarlijks enkele honderden kinderen aan de lagere school zonder ooit een kleuterklas gezien te hebben. Een nog veel groter deel is wel ingeschreven, maar komt te weinig opdagen. Die kinderen starten in het lager onderwijs met een achterstand die ze vaak gedurende hun hele schoolloopbaan en hun hele verdere leven mee zullen slepen', aldus zijn kabinetsmedewerkster Bieke Volcke.

Meer kleuters in kleinere klassen

Het fenomeen van afwezige kleuters is juf Evi niet vreemd. 'In deze school is er een groot probleem met de kleuterparticipatie. Er zijn regelmatig afwezigen, of kindjes die alleen in de namiddag komen. Dat vind ik extra jammer, want 's morgens zitten de peuters en de kleuters in twee aparte klasjes terwijl ze 's namiddags één groep vormen. 's Ochtends krijgen de kleutertjes van de eerste klas mijn volle aandacht en kunnen we meer activiteiten doen. Ik heb hier op mijn inschrijvingslijsten twee kleutertjes staan die nog nooit geweest zijn, ondanks verschillende pogingen om hun ouders over de streep te trekken. We zijn op huisbezoek geweest om ze te overtuigen om hun kleuter in te schrijven. Dat is dus gelukt, maar daarna is het gestopt. De directrice en ikzelf hebben de ouders al vaak

opgebeld en hen keer op keer het belang van de kleuterschool uitgelegd. Maar ze hebben altijd wel een excuus klaar om hun kleuter toch thuis te houden. Brieven sturen heeft al helemaal geen zin.'

Dat het probleem in Houtem zo groot is, heeft volgens Evi te maken met de ligging en het publiek van de school. 'Een aanzienlijk deel van onze leerlingen komt uit de sociale wijk hier in Houtem, waar veel mensen van allochtone origine wonen. Het lijkt er sterk op dat zij de school helemaal niet zo belangrijk vinden. Ik ben al een paar keer in Marokko en Tunesië op vakantie geweest en daar is het me opgevallen dat er in die maatschappij minder aandacht wordt besteed aan de school, zeker niet aan de kleuterschool. De ouders hebben het idee dat de kinderen hier gewoon wat spelen en vinden dat ze dat even goed thuis kunnen doen. Het is hier in Vilvoorde bijvoorbeeld markttag op woensdag, en dat merken wij. De ouders nemen hun kinderen dan mee en brengen ze niet naar school, want het is toch maar een half dagje. Maar als ze dat een heel jaar zo doen, vormen al die halve dagjes wel enkele weken natuurlijk.'

Vera Docus, kleuterleidster van de tweede kleuterklas in de stedelijke basisschool van Houtem, beaamt het probleem. 'Ik sta al tientallen jaren in deze school en het participatieprobleem is hier langzaam gegroeid. Momenteel valt het in mijn klas wel mee. Ik had in het begin van het jaar een aantal kleuters die heel onregelmatig kwamen, maar door een actieve aanpak van de school is dat probleem opgelost. De directrice heeft echt

veel moeite gedaan om regelmatig contact op te nemen met de ouders en telkens weer het belang van de kleuterschool te benadrukken. Met succes, want nu komen ze elke dag naar school. Het heeft veel moeite gekost en we hebben lang moeten aandringen, maar eind goed al goed.'

Minister van Onderwijs Vandenbroucke stelde al in het najaar van 2006 een actieplan rond kleuterparticipatie op, gebaseerd op twee pijlers. Enerzijds wil hij meer kleuters in de kleuterschool krijgen. In ons land geldt de leerplicht pas vanaf zes jaar en ouders zijn dus niet verplicht om hun kleuters in te schrijven in de kleuterschool. Vandenbroucke wil in samenwerking met Kind en Gezin een systeem uitdokteren om de kleuters op te sporen die nog niet ingeschreven zijn. Bij de ingeschreven kleuters moet er dan weer meer aandacht gaan naar het belang van een regelmatige aanwezigheid. Scholengemeenschappen krijgen vanaf dit schooljaar middelen om een extra medewerker aan te werven die het schoolbeleid rond kleuterparticipatie moet helpen uittekenen en uitvoeren. In totaal gaat het om 78 voltijdse jobs. Anderzijds moeten die kleuters in kleinere klassen terecht kunnen komen. De minister beseft dat het geen zin heeft om meer kleuters naar de scholen te sturen als ze niet op een goede manier opgevangen kunnen worden. Het budget voor het inrichten van zomerklasjes wordt verhoogd van 4 tot 14 miljoen euro. Concreet zullen er in de loop van dit schooljaar 800 extra kleuterleidsters en -leiders aangeworven worden met kleinere klasjes tot gevolg.

De fles antibiotica mee naar school

De problematiek van kleuterparticipatie hangt blijkbaar sterk samen met de plaats en het publiek van de school. In de gesubsidieerde vrije basisschool Mater Dei in Wemmel bijvoorbeeld, is er geen sprake van een afwezigheidsprobleem. 'Ik sta hier al 10 jaar voor de klas en heb nog nooit problemen gehad met kleuterparticipatie', zegt Katty Renard, juf van de peutersjef. 'Integendeel zelfs, de ouders sturen hun kinderen soms te vroeg naar school. Sommige kinderen zijn nog niet schoolrijp; ze zijn nog niet zindelijk of ze zijn er gewoon nog niet aan toe.' Karin Van Cauwenberghé, de juf van het eerste kleuterklasje, knikt instemmend. 'Ik denk niet dat er hier in de buurt schoolrijpe kinderen zijn die niet naar school gaan. Ik heb soms zelfs de indruk dat de school in deze streek beschouwd wordt als een goedkope opvang. Zodra de kinderen 2,5 jaar zijn, gaan ze naar school, of ze nu zindelijk zijn of niet. Ze komen bijna allemaal meteen volledige dagen. Meer nog, ze zitten vaak ook nog in de ochtend- en de avondopvang. Soms is het zelfs een beetje zielig. Ze komen alle dagen, zelfs als ze ziek zijn. Dan geven hun ouders de fles antibiotica gewoon mee.'

Toch staat ook bij deze twee kleuterjuffen het belang van de kleuter- en de peuterschool als een paal boven water. 'Het belang ligt volgens mij vooral in het sociale aspect', aldus juf Katty. 'Kinderen leren hier met andere kinderen omgaan. Wij merken bijvoorbeeld dat kinderen die altijd bij hun grootouders hebben gezeten, meer aandacht vragen dan kinderen die uit een crèche komen. Ook op het vlak van taalontwikkeling speelt de kleuterschool een

grote rol, want ouders of grootouders houden hun kind graag schattig en klein. Een auto is thuis bijvoorbeeld een 'tuut'. In de school leren ze de juiste woorden, ze verrijken hun taal hier echt. De kinderen hebben bij ons bovendien plaats om te spelen. En ten slotte leren ze ook zelfstandig te zijn en dat merk ik telkens heel goed op het einde van het schooljaar. In het begin moet ik hen alle materialen, hoeken en activiteiten uitleggen, maar op het einde van het jaar hebben ze mij niet meer nodig om te weten waarmee en waar ze kunnen verven of boetsen. Maar ze moeten dus wel schoolrijp zijn, anders is het een maat voor niets.'

Veel rumoer minder aandacht

De belofte van kleinere klasjes klinkt juf Katty en juf Karin als muziek in de oren. Vooral juf Karin, wiens klasje maar liefst 27 kleuters telt, zou maar wat blij zijn met een groep van maximaal 20 kindjes. 'Het grootste probleem van grote klassen is dat er altijd rumoer is en dat de kinderen minder individuele aandacht krijgen. In het begin van de week krijg ik wel hulp van een extra kleuterleidster, maar dat neemt het rumoer niet weg natuurlijk. Een kleinere klas zou dus erg aangewezen zijn. Mijn eigen dochter zit in een andere school in een klasje van 14, dat lijkt me zalig! Maar zelfs een groep van 20 kleuters zou al een grote verbetering zijn. Van de 27 kinderen zijn er bovendien 15 Frans- of anderstalig, die vragen dus nog wat extra aandacht en begeleiding.' □

In deel twee gaan we na hoe kleuterscholen in de rand omgaan met de grote instroom van anderstalige kleuters.

Judoveteraan Jozef Aerts: 'Winnaars zijn verliezers die niet

Meisenaar Jozef Aerts is 76, maar gaat door het leven als een prille dertiger. Hij was 26 jaar lang kinesist, verzorger, steun en toeverlaat van de nationale judoploeg. In de jaren 60 werd hij zelf twee keer Belgisch kampioen. Momenteel staat hij nog altijd 12 uur per week op de matten als hoofdtrainer en voorzitter van de lokale judoclub Mansio. 'Ik ga ook twee keer per week 's morgens zwemmen, van 8 tot 9. Vroeg, ja, maar nadien voel ik me goed. Mentaal kan ik er dan weer helemaal tegen.'

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Jozef Aerts leerde het judo kennen tijdens zijn opleiding voor de rijkswacht. Hij bleek er de juiste fysiek voor te hebben en schopte het al snel tot technisch trainer van de rijkswachtploeg. 'Dat heb ik 10 jaar gedaan. Uiteindelijk heb ik een grauaat kinesitherapie bij gevolgd en ben ik begeleider van de nationale militaire ploeg geworden.' Weer enkele jaren later kreeg Aerts het aanbod om de gewone nationale ploeg te begeleiden. 'Ik ben daar wat schoorvoetend op ingegaan, bekennt hij. 'Wat zal ik daar van terecht brengen?, vroeg

ik me af. Maar je ziet al gauw de resultaten van een Robert Van de Walle: de open kampioenschappen, de Europese, de Wereldkampioenschappen, de Olympische Spelen ... het volgde elkaar in snelt tempo op en Robert kaapte geregeld medailles weg. Nadien kwam Ingrid Berghmans en bleef het Belgisch judo hoge toppen scheren.' *Goldfinger* noemden de judoka's hem wel eens, en hij heeft er nog zichtbaar plezier in als hij enkele anekdotes vertelt. 'Eén meisje noemde mijn massage zelfs ooit beter dan seks. Als dat geen mooi compliment is!' Met de nationale ploeg was

Jozef Aerts zo'n drie maanden per jaar van huis. 'De begeleiding brengt heel veel werk met zich mee. Je trekt naar Japan, Rusland, Brazilië, naar Frankrijk voor hoogtestages ... en thuis heb je een vrouw en kinderen. Elke keer als ik twijfelde, moedigde mijn echtgenote me aan. Ze heeft nooit geklaagd over mijn uithuizigheid.'

God de vader

De taak van verzorger van een nationale sportploeg beperkt zich niet tot masseren. 'Eigenlijk wordt van je verwacht dat je een beetje god de vader speelt', lacht Aerts. 'Je bent manasje-van-alles. Je haalt water, ziet erop toe dat de kamers in orde zijn, zorgt dat er fruit voorhanden is. Als de judoka's gaan lopen, is er altijd wel eentje die tape nodig heeft achteraf. Ze gaan fietsen en er rijdt er een zijn band lek. Heb je een pomp? Nergens een pomp te bekennen, dus Jef gaat op zoek. De wedstrijden zijn weer andere koek. Jean-Marie Dedecker was in die tijd bondscoach (van 1981 tot 2000, nvdr). Hij nam toen ook al geen blad voor de mond. Als ze niet presteerden, schold hij ze de huid vol. Zo haalde Ulla Werbrouck ooit zilver op een wereldkampioenschap. Zijn commentaar? Je hebt

opgeven'

geen zilver gewonnen, je hebt goud verloren. Dat komt hard aan. Na zo'n kritiek zaten de judoka's natuurlijk in de put en daar moest ik ze dan uit zien te halen. Daaraan denk ik vaak terug als ik de kleintjes uit Meise train. In de judozaal staat in koeien van letters: winnaars zijn verliezers die niet opgeven. Motivatie is onmisbaar. Als zo'n jongere verliest, benadruk ik dat het plezier voorop moet staan. Winnen is leuk, maar het kan niet elke keer. Natuurlijk was je liever gewonnen, zeg ik dan, maar je hebt je geamuseerd en je techniek was goed. Alleen heb je je op het laatst laten vangen. Voilà, en die jongen is weer vertrokken.'

'Hij kan niet meer mee'

'Ik vertrek niet met evenveel plezier naar elke training', zegt Jozef Aerts. 'Soms zou ik liever eens rustig in mijn zetel blijven zitten, maar als ik dan die zaal binnenkom, valt dat allemaal van me af. Nergens haal je zoveel energie als in zo'n zaal vol jongeren die vragen om begeleid te worden.' Met lichtjes in zijn ogen vertelt hij over de dag waarop hij een 18-jarige jongen hoorde zeggen: 'Het is ver gedaan met die ouwe. Hij kan niet meer mee.' Jozef Aerts: 'Ik deed of ik niks gehoord had, maar riep hem de volgende training op de mat. *Sit-ups!* zei ik. 100! En ik doe mee! Na even morren begon hij er toch aan: 10, 20, 30, 40 ... ik zag hoe hij rood werd en begon te hijgen. Bij 60 haakte hij af, maar ik ging gewoon verder - tot 100! Wel, zei ik achteraf, je ziet dat die ouwe nog best mee kan, hè! Ik denk er soms aan om het wat kalmer aan te doen, maar me beperken tot wat wroeten in mijn tuin tussen mijn wortelen, erwten en *patatten*, kan ik niet.'

Club Mansio doet het overigens verre van slecht. Elk jaar eindigen de leden bij de drie besten van Brabant. 'En ook op nationaal vlak hebben we enkele jongeren die prima presteren. Ik leg me tegenwoordig dan ook vooral toe op de examens voor de kleurengordels en de extra trainingen voor wedstrijden. Judoka's die willen winnen, moet je apart nemen. Je moet ervoor zorgen dat ze zich in bepaalde worpen kunnen specialiseren. Dat lukt alleen als je ze genoeg individuele aandacht geeft.'

Koninklijke belangstelling

Tijdens al zijn jaren als begeleider, bleef Jozef Aerts ook aan de slag bij de rijkswacht. 'Ik gaf enkele uren per dag les in dringende geneeskundige hulpverlening. ЕНВО-technieken, dus. Daarnaast verzorgde ik posttraumati-

sche letsels. De hele rijkswachttop kwam bij me langs. Die generaals en kolonels hadden allemaal wel iets aan hun rug hè, zoals iedereen. En het gerucht deed snel de ronde: Bij Aerts moet ge zijn, da's ne goeie.' Op een dag bezocht koning Boudewijn de rijkswachtsschool. 'Hij vroeg me of hartmassage geen risico's kon inhouden en ik legde hem uit dat je de techniek aanpast aan de leeftijd van de patiënt. Hij klonk erg geïnteresseerd en een tijd later werd ik zowaar op het paleis ontboden om de koninklijke familie en haar entourage voor te lichten over kunstmatige ademhaling en hartmassage. Het ging er allemaal erg goed mee. Spijtig dat Boudewijn alleen was toen hij stierf. Mocht er op dat moment iemand van zijn entourage in de buurt zijn geweest, dan was hij misschien wel ouder geworden.'

Kies een sport die je ligt

Meer en meer jongeren nemen te weinig beweging en kampen met overgewicht. Een moeilijk te vatten evolutie voor een sportfanaat als Jozef Aerts. 'Volwassenen zijn zich er te weinig van bewust dat ze kinderen niet moeten pushen om te blijven eten: Neem nog een beetje. Wil je nog een koekje? Nee, laat ze stoppen als ze genoeg hebben. Het overgewicht begint thuis. Ook sporten krijg je veelal van thuis mee. Kinderen die niet het goede voorbeeld van hun ouders krijgen, beginnen er meestal niet mee.' Ook de scholen en de sportclubs hebben hun verantwoordelijkheid volgens Aerts. 'Ik leg ze met handen en voeten uit dat één keer trainen per week vanaf een jaar of 7 niet meer voldoende is als je technisch echt goed wil worden en resultaat wil boeken. Vlak voor wedstrijden moeten ze ook een beetje op hun voeding letten: gezond eten, niet te veel aardappelen, pasta of brood. Wel geregeld een stukje vlees en fruit en groenten in overvloed. Zo doe je energie op, maar word je niet dik. Ook de sport die kinderen op school krijgen, voldoet niet om ze fit te houden. De minister van Sport zegt wel dat het zal veranderen, maar tot nu is er nog niks gebeurd. Kies vooral een sport die je ligt, dan zul je sneller vooruitgang boeken en ook telkens uitkijken naar een volgende training.'

'Derangeer ik u ni?'

Jozef Aerts is afkomstig uit Heusden in Limburg. 'Toen ik in Brussel in opleiding ging

„Gewinner sind Verlierer, die nicht aufgeben“

Judoveteran Jozef Aerts aus Meise ist 76, geht aber wie ein strammer Dreißigjähriger durchs Leben. Er war 26 Jahre lang Kinesitherapeut, Pfleger sowie eine große Stütze der belgischen Judonationalmannschaft, die mit Stars wie Robert Van de Walle, Ingrid Berghmans und Ulla Werbrouck höchste Ehrentrennungen hat. Jozef Aerts war in den 60er Jahren sogar zwei Mal belgischer Meister. Trotz seines Alters steht er als Cheftrainer des Judoclubs Mansio in Meise, dessen Präsident er im Übrigen auch ist, noch immer 12 Stunden pro Woche auf der Matte. „Nirgendwo kann man so viel Energie laden wie in so einem Saal voll junger Leute, die betreut werden möchten. Ich denke manchmal daran, etwas langsamer zu treten. Mich aber darauf zu beschränken, etwas in meinem Garten herumzustochern, kann ich nicht.“

bij de rijkswacht, kreeg ik veel negatieve reacties in mijn dorp. De *gendarmmerie* - zou ik dat wel doen? En dan nog in een grote boze stad als Brussel waar ze alleen Frans spreken! Het was ook een avontuur in die tijd voor een jongeman uit een Limburgs boerengat. En Frans sprak ik inderdaad niet erg vlot. Dat ging van *la porte* en *la fenêtre*, maar veel verder raakte ik niet. Toen ik eenmaal in Brussel woonde, heb ik de noodzaak om Frans te leren snel ingezien. Ik verstond het Brusselse dialect immers evenmin', lacht Jozef. '*Monsieur, je ne vous dérange pas?*' vroeg een dame met een kinderwagen op de tram. En ze herhaalde: *Derangeer ik u ni, menier*. Ik wist niet waar ze het over had. Dus ben ik maar avondles gaan volgen. Later heb ik mijn opleiding kine zelfs in het Frans gevolgd, wat geen lachertje was. We woonden toen nog op een klein appartement in Laken en met de kleine mannen in huis, kon ik mijn hoofd niet bij mijn Franse boeken houden. Ik heb dan maar een tafel en een stoel in de kolenkelder gezet waar ik uren heb gesleten.' In 1967 verhuisden Jozef en zijn vrouw naar Meise. 'Ik heb hier altijd graag gewoond. Meise is een geweldige gemeente, waar op sportief en cultureel vlak behoorlijk wat gebeurt. In 1970 hebben we met 7 bestuursleden de judoclub opgericht. Mansio heeft altijd een goed contact gehad met de burgemeesters en schepenen, wat ertoe geleid heeft dat we begin jaren 80 zelfs een gloednieuwe judozaal hebben gekregen. Gedaan met matten leggen en weer opruimen. Het is een dojo met alles erop en eraan, en nu nog altijd een van de beste van heel Brabant.' □

Lydia Luyten

Sinds een paar dagen gaan de kinderen weer elke dag naar school, de meesten althans want voor langdurig zieke kinderen is dat doorgaans onmogelijk. De vzw School aan huis en in 't ziekenhuis zorgt ervoor dat deze leerlingen zo goed mogelijk blijven met hun schoolwerk. 'De kinderen zijn enthousiast. Onze lessen betekenen voor hen een schakel met de normale wereld waar ze zo graag weer bij willen horen', vertelt Lydia Luyten, verantwoordelijke voor Brussel en Vlaams-Brabant.

TEKST Ines Minten | FOTO Kris Mouchaers

vzw School aan huis en in 't ziekenhuis bestaat 25 jaar

Zieke leerlingen willen er graag bij horen

In 1982 richtten Chantal Legrand en Anne-Marie Lamfalussy de vereniging op. Voor het eerste kantoor van School aan huis maakte Chantal Legrand plaats in haar eigen woning. 'Er is sinds die beginperiode veel veranderd. De regio Brussel en Vlaams-Brabant is enorm gegroeid en overal in het land, zowel in het Franstalige als het Nederlandstalige gedeelte, zijn er vzw's en antennes bijgekomen.' Onlangs verhuisde de Vlaams-Brabantse vzw naar Sint-Pieters-Woluwe.

De hele schoolcyclus

Een website heeft de vereniging ondertussen ook. Sommige mensen komen via die weg in contact met School aan huis. 'Maar over het algemeen komen ze via het verzorgende personeel van de ziekenhuizen bij ons terecht', vertelt Lydia Luyten. De persoon die de telefoon opneemt, wordt dossierverantwoordelijke. Hij of zij maakt een afspraak met het gezin om kennis te maken en informatie in te winnen: wat heeft het kind nodig, zullen de lessen thuis plaatsvinden of in het ziekenhuis, enzovoort. 'Dat eerste contact gebeurt heel snel en zodra het achter de rug is, zoeken we geschikte leerkrachten.' School aan huis richt zich op leerlingen van drie tot achttien jaar. 'We coveren de hele schoolcyclus.'

Zelf vragende partij

Je zou kunnen denken dat een ziek kind wel wat anders aan het hoofd heeft dan wiskunde, Nederlands, Latijn of wetenschappen. 'Integendeel', poneert Lydia Luyten, 'de jongeren zijn zelf vragende partij. Ze willen niet ach-

terop raken. Zodra ze met hun boeken bezig zijn, zitten ze weer even in het normale leven. De bedoeling is om zoveel mogelijk leerlingen te helpen slagen, ondanks hun lange afwezigheid en al wat ze meemaken tijdens en na hun verblijf in het ziekenhuis. Als dat lukt, is het voor iedereen een opsteker: voor het kind zelf in de eerste plaats, maar evenveel voor de leerkrachten en de ouders.'

Juiste motivatie

Iedereen die zich inzet voor School aan huis, doet dat vrijwillig. 'Het is geen sinecure om genoeg vrijwilligers te vinden', geeft Lydia Luyten toe. 'Maar het lukt. Gepensioneerde leerkrachten zijn vaak geïnteresseerd om ons een handje toe te steken en de laatste jaren krijgen we ook meer en meer studenten over de vloer. Het aantal jongeren in de vrijwilligerswerking groeit. Echt knap is dat! We hebben nu vrijwilligers uit heel uiteenlopende beroepen: vertalers, logopedisten, ingenieurs ... iedereen met affiniteit voor les geven en kinderen kan zich nuttig maken.' Je hebt er ook de juiste motivatie voor nodig, want het gaat om meer dan de jaarlijkse wafelenbak van de plaatselijke kaartclub. 'Wij werken met langdurig zieke kinderen. Je beleeft er prachtige momenten mee en krijgt veel van ze terug. Het mooist is als een kind weer gezond genoeg is om naar zijn gewone school terug te keren. Maar er zijn natuurlijk ook trieste gevallen bij – kinderen die de schoolbanken nooit meer halen. Dat zijn moeilijke momenten voor iedereen. We hebben dan ook een psychologe onder onze vrijwilligers bij wie we altijd terecht kunnen. Geregeld

organiseren we vormingsavonden over allerlei onderwerpen die nuttig kunnen zijn voor de vrijwilligers.' Op 26 september a.s. viert School aan huis feest. 'Voor onze 25ste verjaardag nodigen we alle vrijwilligers uit op een groot, muzikaal feest. Na al die jaren inzet verdienen ze het dubbel en dik om eens in de bloemetjes gezet te worden.' □

Info

| www.ehd.be

Pupils who are sick more than anything want to belong again

The not-for-profit organization School at home and in hospital was founded in 1982. The organization aims to help children who are sick for a long time to keep up with their schoolwork and contribute to ensuring that they keep the links with the school. The initiative was very successful with the children and their parents, and the organization now has feelers and departments almost everywhere in the country. School at home and in hospital focuses on pupils aged between 3 and 18 and covers the whole school curriculum. For this purpose it makes use of volunteers, such as retired teachers, speech therapists, translators, students – in short, anyone with an affinity with teaching and children.

AGENDA

RANDUIT

van 4 september
t.e.m. 4 oktober

Levende jukebox met Nederlandstalige liedjes

Donderdag 4 oktober, 20.00

Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24

(in het kader van het 20 jarig bestaan van het gemeenschapscentrum)

MUZIEK Na de succesvolle tournee van zes jaar geleden hebben **Lucas Van den Eynde, Tine Embrechts** en **Nele Bauwens** met hun tienkoppige muziekband opnieuw honderd Nederlandstalige liedjes ingestudeerd. Daaruit kan het concertpubliek een keuze maken. Het ingestudeerde repertoire is heel ruim, want het acteurstrio verdiepte zich zowel in de kleinkunst als in de pop van de voorbije honderd jaar. Naast meezingers van **Ria Valk** en **Peter Koelewijn** bevat de lijst ook minder voor de hand liggende nummers van **Gorki** en **Louis Neefs**. 'Het idee

hebben we geleend van twee opzichtige dames van de Boulevard of Broken Dreams', verklapt Van den Eynde. 'Hun repertoire telde zelfs meer dan duizend evergreens, maar zo'n sterk geheugen hebben wij niet. Wij treden ook liever op in cultuurcentra dan de megafestivals af te schuimen omdat de luisterbereidheid daar veel groter is.' Tine Embrechts onderbreekt voor deze jukeboxtournee even haar activiteiten bij toneelgroep STAN. De opnames voor de soap *Spoed* waarin Nele Bauwens verpleegster is, zijn gelukkig al ingeblikt.

LD

Don Giovanni anders dan gebruikelijk

MUZIEKTHEATER De blazers van **I Solisti del Vento** vervangen de zangstemmen in *Don G* van Theater Taptoe. De levensgrote poppen, die de avonturen van de onverbeterlijke rokkenjager Don Giovanni uitbeelden, verbergen hun gezicht achter Venetiaanse maskers. Een grote tafel domineert het speelveld. Daarboven zweeft een kloppend hart, dat nog voor de eerste noot weerklinkt, wordt doorboord. Het bloed sijpelt in de bekken die de personages leegdrinken. Het damastten tafelkleed verandert in een beddenlaken en een lijkwade, waarop de sporen van de misdaden die Don Giovanni

begaat, duidelijk te zien zijn. Niet de operamuziek van **Mozart** maar de instrumentale bewerking, die **Josef Triebensee** indertijd voor twee hobo's, twee klarinetten, twee fagotten en hoorns maakte, staat in deze productie centraal. Dankzij dit soort arrangementen kan de opera ook door kleinere ensembles worden gespeeld, zodat een groter publiek wordt bereikt. In Mozarts tijd waren dit soort arrangementen de beste manier om respect en waardering voor het oorspronkelijke werk uit te drukken. Deze voorstelling geeft meteen een voorsmaakje van het Italiaans festival 'Controllata e Garantita', dat de komende

© Luc Monsaert

maanden in cc Strombeek en De Garage in Mechelen wordt georganiseerd.

LD

Vrijdag 28 september, 20.15

Grimbergen, cc Strombeek,

info 02-263 03 43

Hommage aan Johnny Cash

COUNTRY Elf Vlaamse muzikanten steken hun koppen bij elkaar voor een onvervalste hommage aan **Johnny Cash**. Nadat de Man in het Zwart vier jaar geleden stierf aan ademhalingsproblemen, blazen **Patrick Riguelle, Guy Swinnen, Raf Walschaerts** en **Axl Peleman** uit de kluiten gewassen songs als *A boy named Sue* en *I Walk the Line* nieuw leven in. Ook **Jan Hautekiet, Wigbert, Willy Willy, Bart Buls** en **Gert De Bakker** zijn van de partij. Op het repertoire staan ook godsdienstige hymnen, die zijn diepgelovige moeder hem leerde. Cash bracht een omwenteling teweeg in de Nashvillesound. Hij

componeerde *murder ballads* waarin hij zich vereenzelvigde met de berouwvolle daders. Toch zal het er op deze tournee langs de Vlaamse cultuurcentra waarschijnlijk minder luidruchtig aan toe gaan dan op de legendarische concerten, die hij op het einde van de jaren zestig gaf in de Folsom en San Quentin gevangenissen.

LD

Maandag 24 september, 20.30

Vilvoorde, cc Het Bolwerk, info 02-255 46 90

Vrijdag 28 september, 20.30

Overijse, cc Den Blank, info 02-687 59 59

Knagende jaloezie en hallucinante intriges

TONEEEL Als het vertrouwen zoek is, houden relaties zelden stand. In *Jaloezie* van de Lierse auteur **Frederick Van Peer** komt Berre Schodts tegen zijn gewoonte in te laat thuis. Hoewel hij al een excuus heeft bedacht, hoeft hij zich voor zijn vrouw Maya niet meteen te verantwoorden want zij is niet thuis. Haar zus Julie probeert hem ondertussen opdringerig te verleiden, waar haar vriend, de alom gerespecteerde dichter Joke Torfs, allesbehalve gelukkig mee is. Als de intriges een hoogtepunt bereiken, daagt de buitenissige privé-detective Arsene Luppermans op. **Ronny Waterschoot** regisseert deze mysterieuze productie van Theater Boeketoe, dat dit seizoen met verschillende stukken te gast is in De Muze van Meise. Het gezelschap organiseert in Lier ook op de praktijk gerichte professionele opleidingen voor jonge theatermakers. Deze maand worden weer audities voor een nieuwe cyclus van drie jaar georganiseerd. Wie wordt uitverkoren, neemt deel aan de volgende producties.

LD

Vrijdag 21 september
Meise, GC De Muze van Meise,
info 02-268 61 74

Gratis tickets!

- De **Jeugdhappening** van de Jeugdwerkgroep van Sint-Genesius-Rode heeft dit jaar 'Piraten' als thema. Op 14 en 15 september kunnen kinderen en jongeren in het parochiehuis terecht voor een goed gevuld programma met theater, muziek en avontuurlijke activiteiten. RandKrant verdeelt 10 vrijkaarten onder de lezers die vóór 10 september een mailtje of kaartje sturen met als onderwerp 'Jeugdhappening' en vermelding van naam en adres.

- In Lot organiseert Jeugdhuis 't Vraagteken het laatste weekend van september **Koerrock**. Op vrijdag 28 september treden o.a. Bodhi (met Wim Soutaer) en The Magical Flying Thunderbirds op. Zaterdag 29 september staan optredens van La Paz, Silverene, Les Trattes, De Mens en No DJ! Peter Van De Veire op het programma. We hebben zowel voor vrijdag als voor zaterdag 5 tickets voor lezers die vóór 15 september een mailtje of kaartje sturen met als onderwerp 'Koerrock vrijdag' of 'Koerrock zaterdag' en vermelding van naam en adres.

info www.koerrock.tk

Een maand feest rond 175 jaar kanaal Brussel-Charleroi

EVENEMENT Voor het eerst werken de gemeenten Beersel, Halle en Sint-Pieters-Leeuw samen aan een totaalproject rond erfgoed in het kader van de 175ste verjaardag van het kanaal Brussel-Charleroi. Dit project kreeg de naam 'KANAAL' toegedicht. 'KANAAL' is bij uitstek een intergemeentelijk en interdisciplinair samenwerkingsproject, dat via allerhande activiteiten de geschiedenis van 175 jaar ontsluit en de verschillende functies van het kanaal vroeger en nu onder de aandacht van het brede publiek wil brengen. September is daarom omgetoverd tot feestmaand en biedt een waaier van kanaalgerichte activiteiten.

Vlootparade en expo

Joke Vandenbussche, cultuurbeleidscoördinator van de gemeente Beersel, doorloopt al even het feestmenu. Daaruit blijkt dat de activiteiten rond 175 jaar kanaal Brussel-Charleroi zich situeren binnen verschillende disciplines. Zowel leefmilieu, jeugd, toerisme, cultuur als erfgoed komen aan bod. 'Dit gamma aan activiteiten wil de bewoners en bezoekers bewust maken van de veelzijdigheid en de rijke geschiedenis van het kanaal. De interdisciplinaire benadering herwaardeert het kanaal bovendien in al zijn facetten. Het openingsweekend start op zaterdag 1 september met de feestelijke aankomst van een tiental historische boten aan de Suikerkaai in Halle. 'D'n Bruinen', een boot van het type 'mosselhengst', pas gerestaureerd door Tolerant vzw en sinds september 2006 opnieuw in de vaart, voert deze historische vlootparade aan. Op zondag 2 september leggen de boten aan op diverse plaatsen langs het Gordelfietstraject. Daarnaast kan men op de 2 daaropvolgende zondagen én op zaterdag 22 september terecht op de tentoonstellingsboot die achtereenvolgens in Halle, Lot en Ruisbroek aanmeert en voor

de bezoeker een sfeerbeeld ophangt van de evolutie die de vaart meemaakte gedurende 175 jaar', vertelt de Beerselse cultuurbeleidscoördinator.

Inhuldiging overgedaan

De vlootparade en de expo zijn niet de enige smaakmakers tijdens de feestmaand. Een greep uit het verdere en erg gevarieerde aanbod leert dat Halle de Open Monumentendag op zondag 9 september, die dit jaar rond het thema 'wonen' draait, in het teken plaatst van het kanaalproject. Aan de hand van wandelingen en opengestelde woningen wordt 'Wonen langs het Kanaal' belicht. Op zondag 16 september staat 'Kanaal in het vizier' centraal. Speciaal voor de gelegenheid uitgestippelde fiets- en wandelroutes in de zone tussen kanaal en Zenne en toeristische boottochten staan die dag op het programma. Een zondag later wordt de officiële inhuldiging van het kanaal, nu 175 jaar geleden, nog eens overgedaan met een uniek kanaalconcert. 'Vanaf 15 uur trekken twee groepen muzikanten elkaar tegemoet langs het jaagpad; de ene groep vertrekt vanuit het station in Ruisbroek, de andere vanuit het station in Lot. De festiviteiten rond het kanaal bereiken hun climax op zondag 30 september in Lot. Daar verrijst dan een heus waterdorp voor kinderen, het waterbubbelsircus Theater Pronto zorgt voor het nodige vermaak, er vindt een kanaaltriathlon plaats voor 14 tot 18-jarigen en vanaf 18 uur worden de feestelijkheden rond 175 jaar kanaal passend afgesloten met een groot volksfeest', besluit Joke Vandenbussche.

Tim Vanderweyden

de Vlaamse
Rand
Met steun van de Vlaamse overheid

Uit in
Vlaams-Brabant!
surf naar
APPLAUS.BE

bestel gratis
brochures van
41 cultuur- en
gemeenschapscentra

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

Vernieuwde website met culturaanbod in Vlaams-Brabant

Applaus.be, de website van de 40 cultuur- en gemeenschapscentra in Vlaams-Brabant, startte 6 jaar geleden als een van de eerste overkoepelende cultuursites in Vlaanderen. Intussen groeide uit de internetrevolutie o.a. cultuurweb en de Vlaamse cultuurdatabank. Applaus werkt nu samen met de cultuurdatabank waardoor je op hun vernieuwde website naast het aanbod van de cultuur- en gemeenschapscentra ook de activiteiten van andere culturele organisaties en verenigingen kunt vinden: met één muisklik op een

gemeente of regio krijgt men een compleet cultuuroverzicht. Een handige zoekbox maakt een menu op maat mogelijk. Kinderactiviteiten zijn herkenbaar aan een apart icoontje, en vanaf september volgt er ook een maandelijkse nieuwsbrief met het aanbod in Vlaams-Brabant. De website wordt beheerd door Vlabra'ccent vzw, het netwerk van de cultuur- en gemeenschapscentra, vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant.

Kwartslag

Een greep uit het Kwartslagaanbod
voor deze maand

Wilfried Martens ontraadseld

THEATER Wilfried Martens zou een personage uit een stuk van Shakespeare kunnen zijn. Al van jongs af droomde hij ervan om premier te worden, maar om zijn federale ambities te realiseren, moest hij veel toegevingen doen. In zijn theatermonoloog peutert **Bart Meuleman** in de ziel van de door hem gerespecteerde politicus. Hij rehabiliteert hem ook, want diens meeste beslissingen werden, volgens Meuleman, ingegeven door idealisme en plichtsbesef. Ten behoeve van deze theatermonoloog werden historische documenten grondig uitgeplozen en de Kempense auteur legde zijn oor ook te luisteren bij **Leo Tindemans** en **Karel Van Miert**. Ook bij Martens zelf kwam Meuleman verschillende keren over de vloer. En wat blijkt? Dat het leven van de staatsman veel ingewikkelder was dan hij

indertijd liet uitschijnen. Zowel op politiek als op privé-vlak moesten er talrijke compromissen worden gesloten. Martens beleefde heroïsche hoogtepunten, maar ook tragikomische dieptepunten.

Koen De Sutter kruipt niet in de huid van de voormalige premier, maar speelt een bevoorrechte getuige. Hij overloopt de belangrijkste feiten van de naoorlogse vaderlandse geschiedenis en neemt de toeschouwer onder meer mee naar het partijsecretariaat van de toenmalige cvp, het Stuyvenbergkasteel en het Egmontpaleis.

LD

3 en 4 oktober, 20.15
Grimbergen, cc Strombeek
info 02-263 03 43

© Patrick De Kuysscher

Anatomie als choreografie

DANS De Venezolaanse choreograaf **José Navas** volgde een dansopleiding bij **Merce Cunningham**. Nadien emigreerde hij naar Montréal, waar hij enkele memorabele solo's

voor het voetlicht bracht. Zijn bewegingstaal is helder en strak. Twaalf jaar geleden besloot hij zijn passie met enkele verwante zielen uit het Canadese dansmilieu te delen en richtte hij

Compagnie Flak op. Op het repertoire kwamen zowel contemplatieve als uitbundige en intimistische choreografieën.

Met dit gezelschap doet hij deze maand enkele Vlaamse cultuurcentra aan. Het dansstuk *Anatomies* bestaat uit taferelen die verwijzen naar de opeenvolgende fases van een dissectie. Elk tableau wordt door een stem buiten beeld met een nummer aangekondigd. Drie vrouwen en twee mannen tonen de mechaniek van het menselijk lichaam, subtiel ondersteund door de *soundscape* van **Alexander Macsween**. De ontleding van de bewegingen is zo intens dat er ondanks het morbide thema een sensuele sfeer ontstaat.

LD

Woensdag 3 oktober, 20.30
Dilbeek, cc Westrand, info 02-466 20 30

© Valerie Simmons

De kvs, het Kaaitheater en de cultuurcentra Westrand en Strombeek zetten elke maand een voorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro), die éénmaal geldig is in elk van deze theaters, kan hieruit een selectie worden gemaakt. www.kwartslag.be

Spiegel Kwartet

KLASSIEKE MUZIEK Met een hommage aan **Adrien François Servais**, die tweehonderd jaar geleden in Halle werd geboren, begint in die stad op 1 september a.s. de concertreeks van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Elders kun je wegdromen bij een klassieke symfonie van Mozart of een virtuoos uitgevoerde violonsonate van Eugène Ysaÿe.

Artistiek directeur **Mark Delaere** selecteerde voor deze festivaleditie zowel romantische als impressionistische en verhalende composities. Het aanbod is heel gediversifieerd, licht Delaere toe: 'Terwijl we in Leuven via de cycluspbouw een echt festivalgevoel creëren, onderzoeken we voor de andere concertlocaties met de organisatoren in de provincie wat lokaal mogelijk is. Elk concert staat daar op zichzelf. Uit ervaring weten we dat die vooral worden bijgewoond door melomanen uit de omgeving. Toch zijn er ook programma's en uitvoerders die een ruimer publiek aanspreken. Zo verwachten we een ware toeloop voor de kleine tournee in oktober van *De geschiedenis van de soldaat* met **Hubert 'Witse' Damen** en voor het Wezembeeks meesterconcert van **Yuzuko Horigome**, die bijna drie decennia geleden de Koningin Elisabethwedstrijd voor viool won.'

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant

Halle eert virtuoze stadsgenoot

Het tweede eeuwfeest van Adrien François Servais (1807-1866) wordt in Halle niet alleen gevierd met herdenkingsconcerten. Er loopt ook een documentaire tentoonstelling over deze componist en muzikant, die zo virtuoos speelde dat hij de Paganini van de cello werd genoemd. Zijn vertolkingen werden bijvoorbeeld zeer gesmaakt door koning Leopold I. **Luc Tooten**, die cellist is bij het Vlaams Radio Orkest, combineert tijdens het eerste festivalconcert romantische werken van Servais met cellomuziek van Frederic Chopin en Franz Liszt. Hij vormt een duet met pianist **Stéphane de May**.

Kwartetten en kwintetten

Het **Kryptos Quartet**, dat bestaat uit muzikanten die ook deel uitmaken van het orkest van de Vlaamse Opera, toetst het tweede strijkkwartet van de filosofisch ingestelde Oekraïense estheet Karol Szymanowski aan een joods-romantisch strijkkwartet van de Pools-Russische toondichter Vaynberg en aan een impressionistische compositie van Maurice Ravel.

Roel Dieltiens en het **Ensemble Explorations** pakken uit met het uitzonderlijke pianokwintet *Die Forelle* van Franz Schubert. Het samengaan van de cello, de viool, de altviool, de contrabas en de piano garandeert alleszins een uitgepuurde klank. Voorafwagende vijf ervaren muzikanten van het Ensemble Explorations zich aan het meeslepende Kwintet opus 87 van de Oostenrijkse componist Johann Nepomuk Hummel, die twee jaar les volgde bij Mo-

zart en later Haydn als kapelmeester bij vorst Esterhazyverving.

Het **Spiegel Kwartet** uit Antwerpen speelt werken van componisten die beïnvloed waren door de nationale scholen en daar later zelf een boegbeeld van werden. Voor de eerste maal kan het strijkkwartet in d van de Vlaamse componist Peter Benoit worden vergeleken met het achtste strijkkwartet van de Tsjechische toondichter Antonin Dvorák en het strijkkwartet in g van de Noorse componist Edvard Grieg.

De festivalconcerten van oktober komen in het volgende nummer van RandKrant aan bod.

Ludo Dosogne

Luc Tooten & Stéphane de May

Vrijdag 21 september, 20.00

Halle, cc 't Vondel

Kryptos Quartet

Zondag 23 september, 11.00

Alsemberg, cc de Meent

Ensemble Explorations

Dinsdag 25 september, 20.30

Tervuren, Koloniënplein

Spiegel Kwartet

Zaterdag 29 september, 20.30

Vilvoorde, cc Het Bolwerk

Info: Festival van Vlaanderen – Vlaams-Brabant, 016-20 05 40, www.festival.be

**Nederlands leren?
Apprendre le néerlandais?
Do you want to learn Dutch?**

Waar kunt u terecht voor (informatie over) taallessen

Huis van het Nederlands

0800-123 00 (gratis nummer),
www.infonl.be, info@infonl.be

• Hoofdkantoor

Marjolijn van Dooren,
Provincieplein 1, 3010 Leuven
016-26 76 42, info@infonl.be

• Antenne Halle

Maarten De Vriendt, A. Demaeghtlaan 305,
1500 Halle, 02-380 84 84,
halle@huisvlaamsbrabant.be

Loket Beersel: Domein Rondenbos,
Alsembergsesteenweg 1046,
1652 Alsemberg

Loket Asse: Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, 1730 Asse

Loket Dilbeek: cc Westrand,
Kamerijklaan, 1700 Dilbeek

• Antenne Vilvoorde

Manu Louage, Campiongebouw,
Leuvensestraat 117, 1800 Vilvoorde,
02-253 60 16,

vilvoorde@huisvlaamsbrabant.be

Loket Tervuren: De Burggraaf,
Peperstraat 26, 3080 Tervuren

Loket Strombeek-Bever: Verbeytstraat 30,
1853 Strombeek-Bever (Grimbergen)

• vzw 'de Rand'

Drogenbos: Nederlandstalige gemeenteschool,
Steenweg op Drogenbos 252,
1620 Drogenbos, 02-333 05 70,

patricia.motten@derand.be, www.derand.be

Veelbelovende jazzcats en gevestigde waarden op Jazz Hoeilaart

JAZZFESTIVAL Een internationaal concours en een resem concerten van gereputeerde musici zijn de pijlers van Jazz Hoeilaart, dat tijdens het laatste septemberweekend in GC de Bosuil in Jezus-Eik wordt georganiseerd.

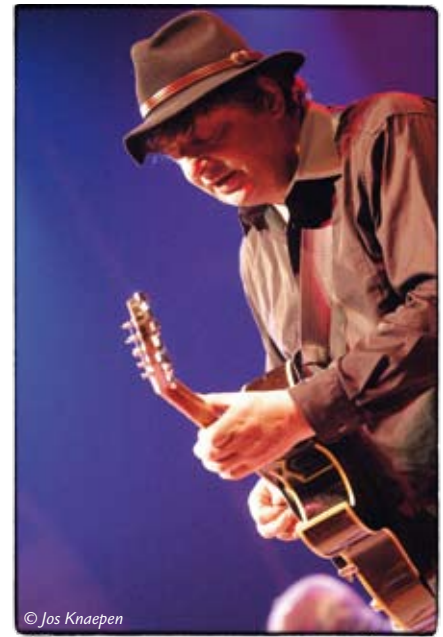
Zowat vijftig ensembles uit vijftien landen bezorgden de voorbije maanden het preselectiecomité van de 29ste wedstrijd een proefopname. Alleen muziekformaties waarvan alle leden jonger dan dertig jaar zijn, kwamen in aanmerking. Voor de finale werden gewoontegetrouw slechts vijf groepen uitverkoren. Daar wordt de winnaar van het Concurso de Grupos del Festival de Jazz, dat begin juli in de Baskische stad Getxo werd gehouden, aan toegevoegd. 'Met dit Spaanse festival hebben we enkele belangrijke uitwisselingsakkoorden', licht coördinator **Albert Michiels** toe. 'Ook onze laureaat zal ginds voor een concert worden uitgenodigd. Maar ook op Jazz Kopenhagen is een plaatsje gereserveerd. In 2009 programmeert Jazz Middelheim één van de laureaten van de twee voorgaande jaren. Hij wordt bekroond met de Elias Gistelink Prijs, die is genoemd naar de voormalige producer van Radio 1 en die de grondlegger was van dit Antwerpse jazzfestival.'

Tussen 1979 en 2006 schreven zich voor Jazz Hoeilaart maar liefst 1657 groepen in, waarvan ook enkele formaties uit de Verenigde Staten en Australië. De finalisten bepalen zelf hun stijl. Ze moeten alleszins een 'standard' en een door Sabam geleverde Belgische compositie spelen.

Green Serene uit Noorwegen bijt op donderdag 27 september de spits af. De pianist, basspeler en drummer van dit trio hebben een boontje voor impressionistische, contemplatieve muziek, hoewel ze ook af en toe de *catchy* toer opgaan. Zij ruimen plaats voor het **Pierre Anckaert** trio, dat als enige Belgische formatie tot de finale doorstootte. Met percussionist **Peter Schneider** en contrabassist **Hendrik Vannattenhoven** trok de pianist-componist enkele jaren geleden naar Havana om er de Afro-Cubaanse sfeer in de jazzkroegen op te snuiven. **Philip Catherine** sluit met zijn collega's al swingend de eerste festivaldag af.

Het Deense kwartet **People are Machines**, dat in het Baskische Getxo met zijn verrassende tempowisselingen en zijn *grooves* het hoogste scoorde, hoopt die stunt op vrijdag 28 september over te doen. Pianist **Marcus Hjorth** werd op het Spaanse festival ook uitgeroepen tot de beste solist. Het Chileense **Contracuarteto** verdedigt vervolgens de Latino kleuren. Het **Bert Joris Quartet**, waartoe ook klaviervirtuoos **Dado Moroni** behoort, zorgt voor de kers op de taart.

Contrast uit Nederland en **Flux** uit Denemarken zijn de laatste finalisten op zaterdag 29 september. De Israëlische pianist **Omer Klein** en bassist **Haggai Cohen Milo**, die bij de vorige editie van Jazz Hoeilaart als **The Duet** zowel met de hoofdprijs als met de Sabamprijs aan de haal gingen, verzorgen het laureatenconcert. Hoewel ze begonnen als straatmuzi-

© Jos Knaepen

Philip Catherine

kanten die de joodse folkmuziek nieuw leven wilden inblazen, traden ze ondertussen ook al op in de New Yorkse Carnegie Hall.

Ludo Dosogne

29ste Jazz Hoeilaart festival
27, 28 en 29 september, 20.00
Jezus-Eik (Overijse), GC de Bosuil,
info 02-657 31 79
www.jazzhoeilaart.be

Organisatie: GC de Bosuil i.s.m.
Muziekmozaïek, BJO en Klara

Nederlands?

Kraainem: GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6, 1950 Kraainem,
02-721 28 06, info@delijsterbes.be
www.derand.be
Linkebeek: GC de Moelie,
Sint-Sebastiaansstraat 14, 1630 Linkebeek,
02-380 77 51, info@demoelie.be,
www.derand.be
Wemmel: GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,
02-460 73 24, info@dezandloper.be
www.derand.be
Wezembeek-Oppem: GC de Kam,
Beekstraat 172, 1970 Wezembeek-Oppem,
02-731 43 31, info@dekam.be,
www.derand.be

Cultuurcheques voor anderstalige cursisten Nederlands

Inwoners van de rand die een opleiding 'Nederlands voor anderstaligen' volgen, ontvangen vanaf september 2007 drie cultuurcheques. Met zo'n waardebon krijgt de cursist 7 euro korting bij zijn bezoek aan een culturele activiteit in een gemeenschaps- of cultuurcentrum in de rand. De leerkrachten Nederlands tweede taal zullen ook aangemoedigd worden om de drempel te verlagen door samen met hun cursisten een voorstelling bij te wonen. Minister Vandenbroucke wil zo meer anderstaligen laten kennismaken met en deelnemen aan het culturele aanbod in de rand.

Dit initiatief past in de algemene visie die Vandenbroucke bepleit m.b.t. de Vlaamse rand. 'Dit is slechts één van de methoden waarmee we mensen duidelijk proberen te maken dat kennis van het Nederlands een meer-

waarde is. Soms doen we dat op een aanmoedigende, belonende wijze, zoals in dit geval. Soms maken we duidelijk dat een inspanning om Nederlands te leren een verplichting is, bijvoorbeeld wanneer men beroep doet op de sociale huisvestingssector, of wanneer de VDAB vaststelt dat een werkzoekende Nederlands moet leren om werk te kunnen vinden. We willen een evenwicht tussen kansen die geboden worden en inspanningen die gevraagd worden. Dat evenwicht is nodig als je van mensen die naast elkaar wonen ook een echte samenleving wil maken', aldus Vandenbroucke.

De minister werkt voor dit initiatief samen met vzw 'de Rand', het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Vlaamse rand.

NIETTE
MISSEN

Ontwapenende bronzen beelden

TENTOONSTELLING De Genkse beeldhouwster **Odile Kinart** (62) droomt van een vreedzame, ongecompliceerde wereld die wordt bevolkt door gelukkige mensen. Hoewel ze van nature onrustig is, boetseert ze zorgeloze figuren. Als de beelden uiteindelijk in brons worden gegoten en blinkend worden opgepoetst, krijgen ze een hoge aaibaarheidsfactor. Bijna allemaal hebben ze grote hoofden, een klein lijf en vage ledematen. Toch zijn het geen kinderen, maar volwassenen, die genieten van de meest eenvoudige dingen. Ze nemen een vrolijke danshouding aan, strelen teder een partner, nestelen zich in bad of spelen met hun tenen! Hun gezichten lijken

sprekend op precolumbiaanse maskers. Het verhaal, dat Kinart in haar speelse vormtaal vertelt, is echter universeel. Het geluk ligt binnen handbereik als we het jachtige leven de rug toekeren. De kunstenaars vervaardigde in een even sobere stijl ook enkele levenslustige en trouwe huisdieren. Het Nederlands koningshuis kocht onlangs een beeld van haar en dat zal ongetwijfeld niet misstaan in een paradijzelijke paleisomgeving.

LD

Van 1 tot 30 september, doorlopend
Jesus-Eik (Overijse), Gc de Bosuil,
info 02-657 31 79

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

Vrijdag 21 september, 21.00
The Misfit in Me
't Smiske, Gemeenteplein 7, Asse
02-306 68 55

21 en 22 september, 20.00
Musical Voor het begon
door Mogen Doen
Gc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24
www.mogendoen.be

21 en 22 september, 20.00
Zondag 23 september, 15.00
De Serristen
Gc Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
0477-53 76 75

Donderdag 4 oktober, 20.30
Rechafaudages door Alibicollectief
Gc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zondag 30 september, 15.00
Heliotropen door Cacao Bleu
(vanaf 5 jaar)
Gc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

DANS

Zondag 30 september, 13.00
Auditie The Jump Junkies
Dance Company
Gc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
0474-43 28 30
info@jumpjunkies.be

Woensdag 3 oktober, 20.00
Tangoavond door Tango Trio &
Equimo Dance
Gc Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 05 04

HUMOR

Zaterdag 15 september, 20.00
Morimos Solamente
door Alex Agnew
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 28 september, 20.15
Het leven zoals het is door
Raf Coppens
Gc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Woensdag 3 oktober, 20.30

Beter dan tevoren door
De Schedelgeboorten
Gc Asse,
Noorderlaan 20, Zellik (Asse)
02-466 78 21

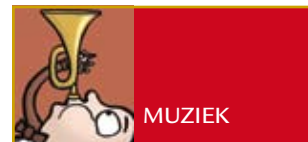
Donderdag 4 oktober, 20.30
Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
Gc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

LITERAIR

Vrijdag 7 september, 20.30
Duvelsverzen 2007
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse
02-452 47 60

SENIOREN

26 en 27 september, 14.00
Muzikantenstad
Gc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

MUZIEK

Vrijdag 7 september, 18.00
Skank Your Soul festival
Tent op Chiroweide, Neerstraat,
Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek)
skankyoursoul@hotmail.com

Zaterdag 8 september,
vanaf 21.00
Hopduvel-trippelfuif
In en rond zaal 't Smis,
Hopmarkt, Asse
02-452 47 60

Zondag 9 september, 11.00
Aperitiefconcert door
Willem Vermandere
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 14 september, 20.30
Brusselse zangfieste met het
Brussels Volkstejoeter en Johan
Verminnen
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 15 september, 21.00
Le Vélo Vert
't Smiske, Gemeenteplein 7, Asse
02-306 68 55

Zaterdag 15 september
KaMuFé – Kassei Music Festival
Domein Drie Fonteynen,
Ruiterijcomplex, Vilvoorde
www.kamufe.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Zondag 16 september, 14.30
Nerorock
Jan van Ruisbroeckpark, Hoeilaart
www.nerorock.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Vrijdag 21 september, 20.30
La Douce France door Jo Lemaire
Gc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 21 september, 20.30
Hit Hit Hoera! door Voice Mail
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 22 september, 20.15
CECILIA Loves POP met
gastoptreden van **Tom Helsen** en
afterparty
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 22 september, 20.00
Lakshmi Matthieu
(Keltische harp en zang)
Fribo (Noorse en Britse liederen)
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 22 september, 20.30
Hit Hit Hoera! door Voice Mail
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

28 en 29 september
Koerrock
Beerselsestraat, Lot (Beersel)
0477-69 43 28
www.koerrock.tk
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

28 en 29 september
Mekitburn festival
Park Drie Fonteinen, Vilvoorde
02-255 46 97 (cc Het Bolwerk)

JAZZ

Donderdag 27 september, 20.15
Jazzhood door Bart Defoort
quintet
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

KLASSIEK

Zondag 9 september, 18.00
Kirke Strijkkwartet
Robianokasteel,
Hertenbergstraat 6, Tervuren
02-769 20 92

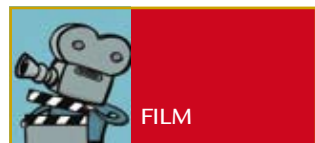
9, 16 en 23 september, 16.30
Beiaardrecital door
beiaardier Rien Aarssen
Basiliek, Kerkplein, Grimbergen
02-260 12 97 (Gemeentewinkel)

Vrijdag 28 september, 20.00
**Ensemble Floghéra, met muziek
van Debussy en tijdgenoten.**
Sint-Ambrosiuskerk,
Verheydenstraat, Dilbeek

Zaterdag 29 september, 20.00
Pianorecital door Monica Florescu
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zondag 30 september, 16.30
Beiaardrecital door beiaardier
Kristiaan Van Ingelgem
Basiliek, Kerkplein, Grimbergen
02-260 12 97 (Gemeentewinkel)

Donderdag 4 oktober, 20.30
Festival van Vlaanderen
Vlaams-Brabant
Jan Vermeulen (pianoforte)
i.s.m. Provincie Vlaams-Brabant
en vzw 'de Rand'
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zondag 9 september, 10.00-18.00
**Dia/filmvoorstelling 'Het kasteel
Van Walfergem'**
Gemeenteplein 26, Asse

Dinsdag 11 september, 20.30
Mio fratello e figlio unico
(avant-première)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Maandag 17 september, 20.30
Sunshine
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 18 september, 20.30
Zodiac
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 20 september, 15.00
La vie en rose (La Môme)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Maandag 24 september, 20.30
La stella che non c'è
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 25 september, 20.30
Lady Chatterly
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 26 september, 20.00
China. Gele reus uit het Oosten.
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 27 september, 14.00
Vidange Perdu
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 28 september, 20.00
Das Leben der Anderen
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zaterdag 29 september, 20.00
Festival van de Tervuurse kortfilm
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

**Van 17 augustus t.e.m.
9 september, di t.e.m. vrij, 11.00-
22.00, za en zo, 11.00-18.00**
**Tentoonstelling culinair fotograaf
Marc Wauters**
cc Den Blank,
Begijnhof 11, Overijse
02-687 59 59

**Van 26 augustus t.e.m.
21 oktober, van do t.e.m. zo,
10.30-18.30**
Felix 'Uit de eerste hand'
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

**T.e.m. 30 september,
dagelijks na afspraak**
Vaste collectie 2007
Galerie buda, Buda 14-16, Asse
02-306 50 95

**Van 1 tot 30 september,
doorlopend**
Fototentoonstelling
100 Meisenaren
't Moment van Meise,
Brusselsesteenweg 40, Meise
02-268 61 74

Zondag 9 september, 10.00-18.00
Huizenbestand van Asse
Gemeenteplein 26, Asse

Zondag 9 september, 10.30-18.30
De intrede van tram 52
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

Zondag 9 september, 10.00-18.00
Het wonen zoals het was
P. Schroomstraat, Machelen

**Zondag 9 september, 9.00-18.00
12, 15, 16, 19, 22 en 23
september, 13.30-17.00**
**De moeizame ontwikkeling van de
volkshuisvestingspolitiek in België**
Elk Zijn Huis,
Lindeboomstraat 116, Tervuren
02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

**Van 18 september t.e.m.
31 oktober, doorlopend**
**Expo over de bloemmolens
Drie Fonteinen (1893-1998)**
Uitstalraam van
haarkapper Benoit Thoelen,
Vlaanderenstraat 58, Vilvoorde
02-251 68 03

21 en 22 september, doorlopend
Kunstmarkt 2007
Gemeentelijke feestzaal Beersel,
Hoogstraat 1, Beersel
02-331 49 53

**Vrijdag 21 september, 19.30
22 t.e.m. 24 september,
10.00-12.00 en 14.00-19.00**
**Senior Artist Rode stellen hun
schilderwerken tentoon**
cc Wauterbos,
Wauterbos 3, Sint-Genesius-Rode
02-380 91 52

Tot 15 januari 2008, zaterdag en zondag, 14.00-17.00
Hommage aan Henry Van de Velde
 Hof van Melijn,
 Melijndreef 6, Tervuren
 02-769 20 81 (Dienst Toerisme)

VOORDRACHTEN

Vrijdag 7 september, 20.00
Schadelijke en nuttige insecten in de tuin
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 02-720 20 67 (VELT Zaventem)

Woensdag 3 oktober, 20.30
De wereld rond: Portugal
 De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02-268 61 74

Woensdag 3 oktober, 09.30
Het gebruik van de maxi cosi
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoevestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02-381 14 51

CURSUSSEN

Vanaf september
Start nieuw seizoen van creatieve ambachten
 Athena Brabant,
 Humbeeksesteenweg 184,
 Grimbergen
 02-460 44 92
www.athena-brabant.be

Vanaf september
Turnlessen voor alle leeftijden
 Sporthal Soens,
 Singel 57,
 Strombeek-Bever (Grimbergen)
 02-267 23 43 (Gymnasport)
www.gymnasport.be

Vanaf dinsdag 4 september, 20.00 (10 lessen)
Initiatiecursus Salsa door Conny Guldentops
 cc de Moelie,
 Sint-Sebastiaanstraat 14,
 Linkebeek
 02-380 77 51

Van 7 t.e.m. 28 september, vrijdagavond, 18.45-22.10
Digitale fotografie en beeldbewerking
 Opleidingscentrum St.-Donatus,
 Dendermondestraat 26, Merchtem
 052-37 07 30

7 en 8 september, 20.00
Opendeuravonden Dansklub Tervuren met demonstraties
 Zaal Sint-Jan,
 Kerkstraat 23, Tervuren
 02-767 79 96

Zaterdag 8 september, 9.45-16.30
Lotgenoten in rouw ontmoeten elkaar door Centrum voor Christelijk Vormingswerk Brussel
 Oasecentrum,
 H. Placestraat 44B,
 Groot-Bijgaarden
 02-533 29 30

Zaterdag 8 september, Kalligrafie (varianten op cursief)
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoevestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02-454 54 01

8, 9, 15 en 16 september, 11.00-18.00
De opwarming van de aarde op poten gezet
 De Tuin de Onlusten,
 Klutsstraat 24,
 Alseberg (Beersel)
 0486-80 64 48 (A. Balis)

Vanaf vrijdag 14 september, 19.30
Lessenreeks Ballroom: quickstep, trage wals, Latin (chacha, rumba, ...)
 Zaal Sint-Jan,
 Kerkstraat 23, Tervuren
 02-767 79 96
Dansklubtervuren.be

Vanaf 8 september, 13.30-16.00
Lettergek (cursus kalligrafie)
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoevestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02-451 61 80 (Arch'educ)

10 en 13 september, 20.00-22.00
Opendeuravonden Dansclub VIDAK, met gratis dansles
 cc Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-270 97 01

Dinsdag 11 september, 9.30-12.30
Aromatherapie: initiatie
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 016-24 39 75 (Zorg-Saam)

Vanaf 12 september, 20.00-22.00
Cursus kalligrafie (schoonschrift):
 vervolg op witruimte module 1
 Kelderatelier cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-270 80 90 ('t Schrijverke)

Vanaf 12 september, 18.45-22.10
Bloemschikken: creatieve workshops
 Opleidingscentrum St.-Donatus,
 Dendermondestraat 26, Merchtem
 052-37 07 30

13 september, 19.15-20.15 of 20.15-21.15
Start lessenreeks Gym-Tonic door KAV Tervuren
 Sportcentrum Diependal,
 Lindeboomstraat 30, Tervuren
 02-768 16 05

Vrijdag 14 september, 20.30
Opendeurdag Dansclub Groot-Beersel: ballroom en Latin
 Gemeentelijke feestzaal,
 Hoogstraat 1, Beersel
 02-380 70 50 (K. Pletinck)

Vanaf 14 september, 19.00-21.30
Initiatiestage ambachtelijk boekbinden
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 0485-38 89 52
 (Brabantse Boekbindersgilde)

Zaterdag 15 september, 9.00-13.00
Foto's op het net
 Opleidingscentrum St.-Donatus,
 Dendermondestraat 26, Merchtem
 052-37 07 30

Vanaf 17 september, 20.00-22.00
Cursus kalligrafie (schoonschrift) voor beginners
 Witruimte module 1 – basiscursus kalligrafie – humanistisch cursief
 Kelderatelier cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-270 80 90 ('t Schrijverke)

Vanaf 17 september, 20.00-21.15
Afrikaanse percussie
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Maandag 17 september, 19.00 (infoavond)
Vanaf 19 september, 8 woensdagen, 14.00-16.00
Het Helpertje (gratis Rode Kruis cursus eerste hulp voor kinderen geboren in 1995, 1996 en 1997)
 Rodekruislokaal,
 Bolwerkstraat 35, Vilvoorde
 0496-36 82 58 (Joris Spruyt)

Vanaf 17 september, 18.45-19.45
Cursus 'Latino line dance' voor singels door VIDAK
 cc Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat, Vilvoorde
 02-270 97 01

Maandag 17 september, 19.45-20.45
Algemene danscursus voor beginners (standaard- en latino voor koppels) door VIDAK
 cc Het Bolwerk, Bolwerkstraat, Vilvoorde
 02-270 97 01

Vanaf 22 september, 11.00-12.00
Human Beat Box
 cc de Moelie,
 Sint-Sebastiaanstraat 14,
 Linkebeek
 02-380 77 51

20 en 22 september, 9.30
Mindfulness: training in gewaar zijn
 in gewaar zijn
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 016-24 39 75 (Zorg-Saam)

Vanaf maandag 24 september, 19.30
Initiatiecursus Bridgeclub Westrand-Dilbeek,
 Taverne Apostroff,
 Brusselsestraat 195,
 Groot-Bijgaarden
 0475-75 61 45 (Els Remaut)

Vanaf 24 september, 19.45
Leren kijken naar beeldende kunst
 cc Felix Sohie,
 Gemeenteplein 1, Hoeilaart
 02-454 54 01 (Arch'educ)

Maandag 24 september, 19.30
Roomijs en sorbetworkshop
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Vanaf 29 september, zaterdag in voor- en namiddag
Lessenreeks Ierse dans soft shoe & hard shoe (Irish step dancing)
 Atheneum Grimbergen,
 Brusselsesteenweg 99, Grimbergen
 0485-34 70 03
www.friendsoferins.be

Vrijdag 28 september, van vrij 20.00 tot zo 12.00
Weekendopleidingen acteren en dans eerste jaar/tweede jaar door Wisper
 Vormingscentrum Destelheide,
 Destelheidestraat 66, Dworp
 016-25 16 21

Zaterdag 29 september
Gespreksnamiddagen zelfzorg over liefde door Klavertje4Zelfzorg
gc Felix Sohie,
Gemeenteplein 1, Hoeilaart
02-657 51 50

2, 9, 16 en 23 oktober, 20.00
Klim in je stamboom
Kasteel La Motte,
Lumbekstraat 8-10,
Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek)
02-466 44 05
(A. Janssens, na 18.00 u.)

Zondag 9 september, 11.00, 12.00, 15.00 en 16.00
Huizen in het centrum van Asse
Start aan Oud-Gasthuis,
Gemeenteplein 1, Asse
02-454 19 81 (Cultuurdienst Asse, reservatie verplicht)

Zondag 9 september, vanaf 13.00 en tot 15.00
KWB-Gezinswandeling(en)
Start aan Saviocentrum,
Stationsstraat 275, Dilbeek
02-582 49 97

Zondag 9 september, 14.30 en 16.30
De Nieuwenboswijk
De Renbaanwijk
Start aan Sint-Wivinaklooster,
H. Placestraat 46,
Groot-Biigaarden

Zondag 9 september, 14.00
Het leven in de priorij van Groenendaal en de inwoners van Hoeilaart.
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Zondag 9 september, 10.00
De serristenvilla's
Start aan gemeentehuis, Jan Van Ruisbroecpark, Hoeilaart
02-657 05 05 (Dienst cultuur en toerisme, reserveren voor 7/9)

Zondag 9 september, 10.00
Langs gevels
Start aan Dorpsplein van Machelen en De Cockplein in Diegem

Zondag 9 september, 10.00, 11.00, 13.30, 14.30 en 15.30
Thuis in Overijse: van werkplek tot kuuroord
Start aan Ter Nood,
Loensdelleweg 2, Overijse
02-785 33 75
(Dienst Cultuur en Welzijn)

Zondag 9 september, vanaf 13.00
Woonvormen
Start aan Dienstencentrum Negenhof, Sint Stevensstraat 62, Sint-Pieters-Leeuw

Zondag 9 september, 11.00, 14.30 en 15.30
Nouveau Quartier
Start aan J.B. Nowélei 29, Vilvoorde

Zondag 16 september
7de levenslustige wandel- en fietstocht in het Pajottenland
Org.: Levenslust
Start tussen 8.00 en 14.30 u.
Sporthal Domein Levenslust, Scheetsraat 74,
Sint-Martens-Lennik
02-568 11 00

Zondag 23 september, 14.00
Welriekende-wandeling
Start aan de Kapel van Welriekende,
Welriekende Dreef, Hoeilaart
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Zondag 23 september, 14.00-17.00
Architectuur ten tijde van Henry van de Velde
Start aan Eindstation Tram 44, Tervuren
02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

Dinsdag 25 september, 9.00-18.00
Keizer Karel tocht door De Ijsetrappers Overijse
Start in de Parochiezaal, Lanestraat, Tombeek (Overijse)
02-687 42 94
(Jacqueline van der Horst)

Dinsdag 4 september, 18.00-19.45
Rode Kruis bloedinzameling
Zaal De Herleving, Dorpsstraat 53, Brussegem (Merchtem)
0476-70 10 76

7, 8 en 9 september
Feestprogramma Brixius 100
Diverse locaties,
Sint-Brixius-Rode (Meise)
02-270 51 05
www.brixius100.be

Zaterdag 8 september, 7.00
Daguitstap van Davidsfonds en Vakantieoogens
Start aan Markthalle, Overijse
02-687 56 65

Zondag 9 september, vanaf 10.00-18.00
Openstellingen monumenten in Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem
www.openmonumenten.be

Van 14 t.e.m. 17 september
Druivenfestival met kaastaartbakwedstrijd, tentoonstelling, muziek- en theateroptredens, jaarmarkt e.d.
Diverse locaties, Hoeilaart
02-657 05 05

Vrijdag 14 september, 20.00
Zaterdag 15 september, 14.00
Jeugdhappening
Parochiehuis,
Fonteinstraat, Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51
(gc de Boesdaalhoeve)
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

14 tot 16 september, vr 21.00, za 14.00, zo 11.00
Tonzentfeesten
Parking Jeugdclub Tonzent,
Zeenstraat 82,
Sterrebeek (Zaventem)
0479-79 61 94, www.tonzent.info

Zaterdag 15 september, 13.00
Terugkomdag Kazou met optreden van Bart Peeters e.a.
gc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
www.terugkomdag.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Zondag 23 september, 11.00
Brunch
Seizoensopening gc de Bosuil met Chris Lomme, Friedl Lesage en Lieve Blancquaert
gc de Bosuil,
Witherendreef 1,
Jezus-Eik (Overijse)
02-657 31 79

Zondag 23 september, 10.00-18.00
Open Straatdag, jeugddag en finale Streetsoccer
Centrum van Vilvoorde
02-255 45 54

Dinsdag 25 september, 18.00-19.45
Rode Kruis bloedinzameling
Gemeenteschool,
Winkel 56, Wemmel
0476-70 10 76

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 oktober 2007 tot 4 november 2007 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 4 september a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Open Monumentendag in het teken van wonen

Experimentele woningbouw uit de jaren '50

Het Vierwindenbinnenhof in Moorsel-Tervuren kan om verschillende redenen model staan voor (het failliet van) de naoorlogse sociale woningbouw in België. Het vormt dan ook een perfecte, zij het misschien wat cynische illustratie bij het thema 'Wonen' van de Open Monumentendag.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

Het Vierwindenbinnenhof werd ontworpen door architect en meubelontwerper Willy Van Der Meeren (1923-2002). Zoals Jo Braeken van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed (VIOE) schrijft in zijn bijdrage in de brochure van de Open Monumentendag over *Na de bommen – Wonen na 1945* was Van Der Meeren een voorloper in de ontwikkeling en toepassing van systeembouw. 'Als geen ander was hij bezielend van het ontwerpen van goede en goedkope woningen, waarbij hij op een even inventieve als provocatieve wijze een

uiterste vereenvoudiging van materialen en technieken nastreefde.'

Het Vierwindenbinnenhof is de enige realisatie van het CECA-project, een experiment in het industrialiseringsproces van de woningbouw, dat Van Der Meeren samen met de Waalse architect en bouwondernemer Léon Palm concipieerde in het kader van een oproep van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) voor het ontwerpen van betere én betaalbare woningen voor mijnwerkers. Doel was de constructie en het concept van de woning te rationaliseren zodat, met behoud van een grote woonkwaliteit, een goedkope woning kon ontworpen worden. Door de compacte structuur en de elementaire opbouw op basis van een geprefabriceerde stalen portiek waarin alle elektrischeleidingen zijn aangebracht en dat als constructieve drager van het hele gebouw functioneert, slaagde Van Der Meeren erin om de bouwkost te reduceren tot de helft van een doorsnee 'sociale woning'. De woningen konden uit verschillende eenheden en in gevarieerde groepen worden samengesteld. Binnenin bezaten ze een grote openheid en flexibiliteit en waren ze voorzien van alle comfort.

Massale belangstelling

Toen een prototype van de CECA-woning in 1954 werd getoond op de jaarbeurzen van Luik en Charleroi, was de belangstelling overrompend. Er zouden zich meer dan 4000 kandidaten hebben aangeboden om

zo'n huis te bouwen. Het volk, schreef Palm, begreep al snel dat hier een doordachte oplossing werd geboden voor de levenswijze van de arbeidersklasse. Door de ingenieuze ruimteverdeling en de preciese en rationeel-eenvoudige ingrepen, verkreeg deze 'minimumwoning' een ongewone licht- en luchtigheid, aldus architectprofessor Mil De Kooning in de tentoonstellingscatalogus *Wonen in Welvaart*. 'Met het CECA-huis werd aangetoond dat het "lichte wonen" geen privilege van de betergestelden hoefde te zijn. Nooit eerder kreeg de "kleine woning" in België zo een gul en open levenskader toebedeeld.' Volgens architectuurcriticus Geert Bekaert werd hier 'een reëel nieuw wonen gedemonstreerd, een verwerping zowel van het solipsisme van de gekoesterde villa, als van de persoonlijkheidsreductie van het flatgebouw'.

Ondanks de massale belangstelling en de vele positieve reacties weigerden de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken (NMGWW) en de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom (NMKL) – officieel omwille van twijfels over de stabiliteit van het gebouw - hun goedkeuring te geven aan de lokale huisvestingsmaatschappijen om deze woningen op grote schaal te bouwen. Door het veto van de NMGWW en de NMKL werden slechts enkele CECA-woningen gerealiseerd. Zoals het Vierwindenbinnenhof in Tervuren, waar Van Der Meeren zelf een tijdlang heeft gewoond.

Het gaat om acht woningen die zijn samengebracht in drie bouwvolumes rond een gemeenschappelijke binnenplaats, aangevuld met privétuinen aan de buitenrand. Bij de ingang ligt een gemeenschappelijke parking waardoor alle verkeer van het terrein wordt geweerd. Alhoewel slechts één van de woningen is uitgevoerd zoals ze oorspronkelijk waren bedoeld – met het stalen portiek – vormt het Vierwindenbinnenhof na al die jaren een demonstratie op kleine schaal van de open en weldoordachte mogelijkheden van het CECA-huis, meent Mil De Kooning.

Tentoonstelling Van Der Meeren in het Atomium

Van 27 september 2007 tot 30 maart 2008 loopt in het Atomium in Brussel een tentoonstelling over Willy Van der Meeren. Daarbij wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan zijn meubelontwerpen. Zijn ontwerpen, die op talentvolle wijze een moderne aanpak en een grote eenvoud in de materiaalkeuze combineren, maken van hem de belangrijkste Belgische ontwerper van de xx eeuw, aldus de tentoonstellingsmakers. www.atomium.be

Het Vierwindenbinnenhof

'De uitdaging die ervan uitging werd echter nooit opgepakt, ook al zijn er ontelbaar vele slechte kopieën van gemaakt.'

Hoogtepunt van moderne architectuur

Het flatgebouw *Ieder zijn huis* met 105 woningen in Evere wordt beschouwd als het meesterwerk van Van Der Meeren en een van de hoogpunten van de moderne architectuur uit de jaren '50 in België. Aanvankelijk had de sociale huisvestingsmaatschappij Le Corbusier aangezocht om in Evere een *Unité d'Habitation* te realiseren, maar die bedankte voor de eer zodat Van Der Meeren de opdracht kreeg. Hoogbouw was een absolute voorwaarde omdat, zoals Van Der Meeren later in een interview vertelde, de socialistische burgemeester van Evere 'een hekel (had) aan al die kleine huisjes waar, als de processie uitgaat, kaarsen en kruisbeelden in de ramen staan'. Van Der Meeren zelf maakte zich weinig illusies over het socialistische ideaal van de hoogbouw. 'Hoogbouw is – in menselijk opzicht – gedoemd om te mislukken wanneer er geen reëel gemeenschapsleven in voorzien wordt. Dit slaat niet zozeer op gemeenschappelijke faciliteiten zoals een waslokaal of een kinderspeelplaats, maar op een ruimte waar de bewoner zijn verlangen om anderen te ontmoeten kan uitleven. Denk aan de promenades onder Zuid-Franse platanen. Het volstaat om dit naar hoogbouw te transponeren om een grote stap voorwaarts te maken.' Hij probeerde dat in Evere te realiseren met het zgn. triplex-concept waarbij vier interne straten telkens toegang verschaffen tot drie lagen appartementen: twee doorzonappartementen op de bovenliggende en onderliggende verdieping en één kleinere woning op het niveau van de galerij waarop alle voordeuren uitgeven. Net als in Le Corbusiers *Unité d'Habitation*, was het dak toegankelijk. De typerende gevelbouw bestaat uit geprefabriceerde betonnen elementen waaruit vierkantige ramen zijn uitgespaard. De combinatie van drie verschillende types

elementen geven een speels reliëf aan de gevel en moest de bewoners toelaten hun appartement van buiten te herkennen. Het interieur van de flats zelf is sterk verwant met zijn CECA-huis waarbij de klemtoon ligt op de ruimtelijke samenhang van de verschillende onderdelen.

'Met het CECA-huis werd aangetoond dat het "lichte wonen" geen privilege van de betergestelden hoefde te zijn'

Momenteel staat het flatgebouw leeg, in afwachting van de restauratie volgend jaar. Aan de voet van het flatgebouw bouwde Van Der Meeren ook nog een aantal bejaardenhuizen die direct geïnspireerd waren op zijn CECA-huis.

Schelp uit beton

Een ander hoogtepunt in het architecturale oeuvre van Van Der Meeren is de privéwoning van schrijver Maurice Roelants op de Tomberg in Sint-Martens-Lennik uit het begin van de jaren zestig. Het huis, dat volgens Geert Bekaert behoort 'tot het klassieke repertorium van de naoorlogse architectuur' in ons land, staat boven op een heuvel met een prachtig uitzicht over de streek. 'Wat de uiterlijke vorm van het huis betreft, wou ik de dakconstructie zien en voelen als huiselijke ruimte en als sfeervol element, zoals

je soms nog aantreft bij oude schuren met puntgevels', vertelde Maurice Roelants. Het huis lijkt echter in niets op zo'n oude schuur, maar is eerder een futuristische constructie bestaande uit twee gebogen betonschalen die in elkaar geschoven zijn, met aan weerskanten grote glaswanden 'zodat wij steeds

in de eerste loge zitten om dat wonderlijk spel van de natuur te bewonderen'. Van Der Meeren omschreef de uiterlijke vorm als een 'soort iglo'. De schelpvorm zag hij als een heel natuurlijke vorm die geschikt is om het geheel zo optimaal mogelijk landschappelijk te integreren en tegelijk het uitzicht op het landschap te vrijwaren. 'Als toeschouwer ondergaat men het huis en het landschap als een eenheid, van binnenuit voelt men zich echter deel uitmaken van die eenheid', aldus Van Der Meeren. □

Info

Het volledige programma van Open Monumentendag op zondag 9 september vind je op www.openmonumenten.be.

Architecture expérimentale des années 50

Concevoir des habitations qualitatives et peu coûteuses à l'aide de matériaux et de techniques sobres et simples, telle était la passion de l'architecte et créateur de meubles Willy Van Der Meeren (1923-2002). Un bel exemple se trouve à Tervuren, le Vierwindenbinnenhof. En tant que pionnier du développement et de l'application de la construction modulaire, Van Der Meeren réussit à maintenir la qualité de l'habitation tout en réduisant de moitié le coût de la construction, quand on compare avec un logement social moyen. D'autres perles de son œuvre architecturale sont l'immeuble d'appartements *Ieder zijn huis* à Evere et l'habitation privée de l'écrivain Maurice Roelants à Sint-Martens-Lennik.

De laatste schoonmaakster die bij mij over de vuile vloer kwam, was de Ecuadoriaanse Silvana. Ze woonde vlakbij, had in de buurt jarenlang een oude vrouw tot haar dood verzorgd en werkte daarna her en der per uur. Met het geld dat ze in België verdiende, betaalde ze in Ecuador de school van haar dochtertje, privé-onderwijs dat ze verkoos boven voortdurend stakend staatsonderwijs. Tot het dochtertje haar moeder wilde terugzien, Silvana naar ginder vloog en hier liet weten dat ze het opnieuw in haar thuisland probeert – leven, werken, moederen. Het ga je goed, dappere Silvana!

TEKST Brigitte Raskin | FOTO Patrick De Spiegelaere

Geen vuiltje aan de lucht ...

Met de terugkeer van Silvana naar Ecuador raakte ik weer zo'n schoonmaakster kwijt die ik betrok uit het circuit van Pools klusjesvolk en soortgelijke pools. Ze zijn met velen, die buitenlandse vrouwen met alleen voornamen en een gsm en zonder adres. Ze werken in het zwart en houden zich gedeisd, omdat ze illegaal zijn in België, of met een toeristenvisum arriveerden, of vastzitten in een verblijfsprocedure. Ook Silvana, de enige niet-Europese van mijn schoonmaaksters, werkte in het zwart en was illegaal. Ze had zich met haar lange staat van (Belgische) dienst kunnen laten regulariseren, maar had verzuimd dat te doen.

Al die jaren waarin ik een beroep deed op de diensten van Eva, Renata, Silvana & co was ook de poetshulp zelf illegaal. Maar dat werd gedoogd, want voor een-dag-per-week-huishoudhulp moesten gezinnen nu eenmaal bij zulke werknomaden terecht – moesten, ja, tot in 2004, het jaar waarin de dienstencheque in omloop kwam.

Iedereen heeft hem intussen door, de tovertruc waarmee Frank Vandembroucke, toen federaal minister van werk, het zwartwerk in de schoonmaak bij particulieren witwaste. Daarvoor erkende ondernemingen, alias werkgevers, nemen schoonmaaksters m/v, alias werknemers, in dienst en sturen die uit poetsen bij particulieren, alias klanten. De klant betaalt met een vooraf aangevraagde dienstencheque, per uur, niet duur (en fors goedkoper dan Eva, Renata, Silvana & co). Het hele systeem wordt ingenieus gefinancierd op een manier die ik hier niet uiteenzet maar oké is. Klant bediend, werknemer goed betaald en verzekerd, werkgever winstmakend. En de fiks bijdragende overheid trots en tevreden in het besef dat zij zo-

veel belastinggeld uitstekend besteedt. Bravo Vdb, mirakelse Mr. Proper van België!

Het systeem werkte warempel van meet af aan. Na geen half jaar werden in juni 2004 436.920 dienstencheques gebruikt, meer dan 20 % meer dan in mei. Het aantal gebruikte cheques stemde die junimaand 2004 overeen met 5462 jobs, meer dan 1000 jobs erbij in vergelijking met mei. En reken maar dat die stijging zich doorzette. In 2006 werden 32.186.234 dienstencheques gebruikt, in 2007 zullen het er een 50.000.000 zijn. Intussen werden 1.479 werkgevers erkend (zowel commerciële schoonmaakbedrijven als ocmw's), waren eind 2006 41.598 werknemers in dienst, maakten in februari 2007 447.225 klanten gebruik van het mirakelmiddel.

Maar in 2004 en 2005 kwam Silvana hier bij mij over de vuile vloer en verving ik haar natuurlijk niet door witte poetshulp, in 2006 hoopte ik op haar terugkeer en maakten mijn man en ik zelf plusminus schoon. Nu, in 2007, kan dat zo niet langer en zijn we dringend toe aan poetshulp, in het wit wel te verstaan.

Mee beginnen draaien in het systeem, gaat vanzelf. Inschrijven bij Accor, het bedrijf dat het systeem beheert. Verkrijgen van een gebruikersnummer, om cheques aan te vragen. Vernemen welke werkgevers in mijn buurt opereren, het commerciële Adecco en het gemeentelijke ocmw. Contact opnemen met die werkgevers. Op één dag (in juni) was ik een twee drie tot daar gevorderd. Toen werd ik gestuit in mijn vaart, boempatat neergekwakt in de dagelijkse praktijk van het mooie systeem: er zijn in mijn buurt honderden wachtenden voor mij, het ocmw van Overijse probeert deze dagen de plaatselijke inschrijvers van begin 2006 (zes!) aan poetshulp te helpen.

Why me? Why here? Dat zoek ik uit door Vlaanderen googlend en surfend te verkennen van Thuisdienst tot Benny's Cleaning. Althans op internet lijkt er verdorie geen vuiltje aan de lucht (of in een Vlaams huis). Naast de papieren is er nu ook de elektronische dienstencheque, die wordt voorgesteld in een animatiefilmpje waarnaar ik smachtend kijk: Els Maes (in jeans, net als mijn Silvana) poetst swingend het huis van Tom Verheyen, en nog lang niet het mijne.

Teveel vraag, te weinig aanbod, zo simpel is dat, zeker in Overijse en de Leuvense kant van de rand, waar veel potentiële klanten en weinig potentiële schoonmaaksters wonen, omdat het er duur wonen is. Help VdB, nu Vlaamse minister van werk én van de rand! (En als u dan toch hier komt helpen schoonmaken, vergeet dan alstublieft niet ook die stofnesten van faciliteiten weg te werken.) □

Info

www.dienstencheques.be
www.accorservices.be
De Standaard, 17 juli 2007,
Audit Dienstencheques

© Toerisme Vlaams-Brabant

Van huizen & tuinen

© Agentschap voor Natuur en Bos – Afdeling Vlaams-Brabant

Groene Gordel ook culinaire oase

Toerisme Vlaams-Brabant lanceert samen met de vzw Tafelen in Vlaanderen het project Tafelen in 't Groen in de Groene Gordel. Met dit project willen de initiatiefnemers het rijke toeristische aanbod aan parken, tuinen en groene zones in deze regio koppelen aan het al even rijke culinaire aanbod.

TEKST Paul Geerts

FOTO'S Dominic Verhulst en Hendrik Vandewinkel

Er zijn combinaties van tuinen en restaurants op veertien plaatsen verspreid over heel de Groene Gordel:

- Het Waalborrepark in Asse met restaurant *Kasteel Waalborre*
- Provinciedomein Huizingen met restaurant *Kasteel van Huizingen*
- Kasteelpark Groot-Bijgaarden met restaurant *Bijgaarden*
- Plantentuin Meise met *Restaurant Koen van Loven*
- Pastorietuin Dworp met *Gildenhuis*
- Warande Tervuren met restaurant *'t Park*
- Kasteelpark Gaasbeek met *Brasserie Egmond*
- Zennevallei Beersel met *Herberg In de Oude Pruim*
- Sint-Alenapark Dilbeek met *'t Verwenkaffee*
- Arboretum Groenendaal met restaurant *Victoria*

- Prinsbos Grimbergen met *Brasserie 's Gravenmolen*
- Maalbeekwandeling Grimbergen met *de Tommenmolen*
- Bloso domein Hofstade met *Brasserie Het Bootshuis*
- Rozentuin Coloma Sint-Pieters-Leeuw met *Restaurant Twins*.

In elk van die restaurants krijgen de bezoekers die vooraf een tafel reserveren voor *Tafelen in 't groen* een extraatje geserveerd. Bovendien krijgen ze een korting in de meeste domeinen en kunnen ze deelnemen aan een wedstrijd met als prijs een verblijf in hotel *Soret* in Jezus-Eik (Overijse).

Watertanden in museumtuin

Ook de museumtuin van het Kasteel van Gaasbeek trekt in de komende weken de culinaire kaart. In de museumtuin kun je groenten, kruiden, bloemen en fruit bewonderen zoals die omstreeks 1900 in alle grote kasteeltuinen werden gekweekt. Je vindt er tal van oude of ongewone groentesoorten zoals pastinaak, aardpeer, zeekool, postelein, aardbeispinazie, en spruitkool. In totaal worden er meer dan 55 verschillende groentesoorten en meer dan 150 variëteiten gekweekt. Elk jaar wordt een bepaalde groente in de kijker gezet waarbij zo veel mogelijk variëteiten en groeivormen worden aangeplant. Zo werden in het verleden collecties van tomaat, aardappel, ui, kool, en sla aangeplant. De beste en merkwaardigste variëteiten krijgen dan een definitieve plaats in de tuin.

Het pronkstuk van de museumtuin is de unieke verzameling leifruitbomen. Nergens in Europa zijn op één plaats meer snoeivormen samengebracht dan hier. Het zijn er meer dan 30, gaande van de eenvoudige waaier, snoer en U-vorm, tot dubbele en

driedubbele cirkels, met als topper een cirkelvorm met in het centrum letters. Ook het aantal tentoongestelde variëteiten is waarschijnlijk uniek: naast de traditionele peren en appels – waarvan tientallen oude en nieuwe variëteiten worden getoond – zijn er perziken, abrikozen, amandelen, kersen en krieken, druiven, moerbeien, kweeperen, mispels, en alle mogelijk kleinfruit.

Oude verhalen

De voorbije zomer werden speciale gidsbeurten georganiseerd met als titel *Watertanden*. Acteurs van het theatergezelschap *Kip van Troje* nemen de bezoekers op sleeptouw door de tuin en vertellen oude verhalen over de vele bijzondere groenten en het fruit die er groeien. Over appels zonder slangen, over hoe zurkel uit de pan swingt, over hoe warmoes je warm houdt en hoe je aardperen uitdeelt. Er is nog een gidsbeurt op 30 september om 14.00 en 16.00 u. Reserveren is verplicht, want er zijn maximum 40 personen toegelaten per voorstelling. □

Info

- De brochure *Tafelen in 't Groen* is gratis beschikbaar op de toeristische dienst of bij Toerisme Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven, 016-26 76 20, toerisme@vlaamsbrabant.be, www.toerisme.vlaamsbrabant.be
- Voor het groentenspektakel *Watertanden* in de museumtuin van Gaasbeek moet je vooraf reserveren via 02-454 86 33 of sandra.vanhoutvin@lne.vlaanderen.be
- Voor geleide bezoeken aan de museumtuin moet vooraf worden gereserveerd bij: Natuur & Bos, Waaistraat 1, 3000 Leuven, 016-21 12 20

De kleine vuurvliinder

© Misjel Dedeer

Een koningin in de tuin, een steenmarter op zolder

September is doorgaans een mooie nazomermaand met temperaturen rond of boven twintig graden. Als de zomer niet te warm en droog was, staan veel planten nog overeind en fladdert of loopt er ook nog heel wat rond.

Eén van die laatbloeiers is onder meer het koninginnenkruid – vroeger heette het leverkruid – dat de jongste decennia echter steeds vroeger begint te bloeien onder invloed van de almaar stijgende temperatuur. Toch zie je de bloemen in september nog dienst doen als voedingsplek voor vele insectensoorten, niet in het minst van enkele mooie dagvlinders als dagpauwoog, kleine vos, atalanta, verschillende witjes, ... Het is niet uitzonderlijk een tiental vlinders te zien rondartelen op de fletsroze bloemen, en meestal zitten er nog een heleboel zweefvliegen, bijen en 'vliegen' aan dezelfde dis. Dat zorgt alles bij mekaar voor een bont gezelschap waar je niet op uitgekeken raakt. Vergeet daarom niet de kinderen er bij te roepen want zoveel moois bijeen is toch ook voor verwonderde kinderen bestemd.

Weinig kieskeurig

De plant behoort tot de moerassoorten maar is bestand tegen verdroging. Omdat de soort niet zo kieskeurig is voor wat de standplaats betreft, kun je ze zelfs in een niet te droge tuin gemakkelijk kweken en valt ze erg in de smaak bij veel insecten. Wie het koninginnenkruid een plaats geeft in zijn tuin is dan ook verzekerd van een rijk insectenleven waar je lang van kunt genieten. Als je de plant jaren ongemoeid laat, kan ze fors uitgroeien en ontelbare bloemen opleveren. De typische bladvorm doet enigszins denken aan die van de cannabisplant; de wetenschappelijke soortnaam *Eupatorium cannabinum* verwijst daar trouwens naar. Maar elke andere vergelijking met de cannabisplant gaat niet op zodat je ze zonder problemen massaal in je tuin mag hebben. Zowel in het wild als in de tuin

De rand behoort tot de dichtst bebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuurreeks laten we per aflevering minstens enkele soorten de revue passeren, waarbij de soortkeuze is afgestemd op het seizoen. Er wordt ook vermeld waar de besproken soorten, mits een dosis geluk, te zien zijn. De natuur is immers geen etalage.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

biedt het koninginnenkruid tussen stengels en bladeren een onderkomen voor verschillende insecten. Vooral tweevleugeligen en nachtvlindersoorten houden er zich graag tussen schuil, waardoor je gerust kunt stellen dat koninginnenkruid van groot ecologisch belang is. Gelukkig komt het nog veel voor en is het voortbestaan van de plant helemaal niet bedreigd.

In de natuur groeit koninginnenkruid zowel in de zon als in de schaduw, het enige verschil is de bloeiperiode. In het tweede geval komt die een hele tijd na de eerste, en dat kan toch wel een maand schelen. In september zie je vooral de schaduwbloeiers want op een zonnige standplaats is de soort dan al uitgebloeid.

In de Wolfspuiten in Dilbeek, de Valier in Beersel, de Birrebeekvallei in Meise, het Trawooltje in Vilvoorde, de vochtige valleien van het Zoniënwoud en op vele andere plaatsen in de rand is het koninginnenkruid nog rijkelijk aanwezig.

Klein maar vurig

Een insectensoort die je zelden op koninginnenkruid zult zien is de kleine vuurvliinder. Dit kleine, sympathieke beestje tref je al vanaf april aan in niet bemeste graslanden. De kleine vuurvliinder leeft dicht bij de bodem, waar hij zich gedeisd houdt zodat hij nauwelijks opvalt. Meestal jaag je hem op

als je er voorbij wandelt, want verre afstanden legt dit beestje uit eigen beweging niet af. Door het algemeen verdrogend karakter van ons buitengebied gaat de kleine vuurvliinderpopulatie tegenwoordig wat achteruit, maar in vele vochtige natuurgebieden handhaaft hij zich prima. De kleine vuurvliinder legt zijn eitjes bij voorkeur op drie zuringsoorten: schapen-, veld- en ridder die als voedsel dienen voor de rupsen, al hebben de beide eerste planten duidelijk de voorkeur. Als de omliggende vegetatie niet te zwaar bemest is, is er veel kans dat de kleine vuurvliinder in de buurt is. De kans dat je ooit een rups vindt, is evenwel bijzonder klein, want deze gedrongen groene hoopjes zijn nagenoeg perfect gecamoufleerd tussen de begroeiing.

De bovenkant van de volwassen vlinder is helderrood met een rist zwarte stippen, en dat geldt ook voor de onderkant van de voorvleugels. De onderkant van de achtervleugels is echter overwegend lichtbruin met zwarte spikkels. Dat, samen met zijn geringe lengte van amper 25 millimeter, maakt de soort gemakkelijk herkenbaar, zelfs voor 'leken' in de materie. Verwante familieleden als bruine en blauwe vuurvliinder loop je in de rand gegaarand niet tegen het lijf, zodat verwarring hiermee is uitgesloten.

Bij ideale weersomstandigheden kan de kleine vuurvliinder soort vier overlappende generaties ontwikkelen op één seizoen,

waarvan je in deze tijd van het jaar de laatste generatie ziet rondfladderen. De eitjes hiervan komen nog uit voor de winter, waardoor de soort het koude seizoen doorbrengt als jonge rups. Vanaf de vroege lente gebeurt de verpopping en de eerste volwassen vlinders verschijnen in april. Meestal zijn die dan minder talrijk dan nu.

‘Als er één soort is die het de voorbije decennia goed heeft gedaan, dan is het zeker wel de steenmarter’

Doordat de kleine vuurvliedder nogal rustig is, is hij interessant om te fotograferen want je kunt hem tot op vrij korte afstand benaderen, wat heel mooie plaatjes kan opleveren.

Felle jagers

De kans om ooit een levende steenmarter te fotograferen is dan weer heel erg klein, want om die tegen het lijf te lopen moet je wel heel veel geluk hebben. Onze biodiversiteit staat duidelijk onder zware druk en heel wat zoogdiersoorten hebben daar onder te lijden, maar hier en daar is er toch sprake van een gelukkige uitzondering. Als er één soort is die het de voorbije decennia echt goed heeft gedaan dan is het zeker wel de steenmarter. Natuurlijk, ook ree en vos zijn zoogdieren en die zijn eveneens sterk in aantal toegenomen, maar het verhaal van de steenmarter is minder be-

kend en quasi even spectaculair. Waarschijnlijk heeft de verborgen leefwijze van deze dieren daar veel mee te maken, want vaak krijg je deze uitgesproken roofdieren niet te zien, al zijn ze gebonden aan menselijke aanwezigheid.

Veel steenmarters leven in stenen gebouwen als schuren, zolders en dergelijke, maar

veelal heeft de bewoner van het huis daar niet eens weet van. Niet dat de steenmarters zo discreet zijn, wel huizen ze liefst daar waar ze zo min mogelijk gestoord worden en ongehinderd hun familieleven kunnen uitbouwen. Als het huishouden volledig is, met meestal een drietal jongen, gaat het er vrij luidruchtig aan toe waardoor ze hun aanwezigheid wel eens verraden. Dat is natuurlijk ook het geval als bijvoorbeeld bij een elektriciteitspanne blijkt dat de steenmarter een kabel heeft doorgebeten.

Al sinds een twintigtal jaar breiden de dieren zich in westwaartse richting uit en nu komen ze in alle Belgische provincies voor. Ook in de rand zijn ze aanwezig, zelfs tot in het echte verstedelijkte deel van onze regio. Omdat ze vooral 's nachts actief zijn, hebben ze van die meestal overdag druk doende men-

sen niet zoveel last, terwijl voedsel over het algemeen overvloedig aanwezig is in de vorm van knaagdieren, kleine vogels, amfibieën en dergelijke. Het zijn felle jagers die met heel snelle bewegingen en desnoods met een korte, krachtige achtervolging de meeste prooien gemakkelijk weten te verschalken. Indien nodig schakelen de dieren moeiteloos over op een dieet van vruchten en zaden. Rond deze tijd van het jaar verjaagt het wijfje haar dochters zodat die zelf een nieuw gezin kunnen stichten. Die jonge dieren hebben echter weinig ervaring met het drukke autoverkeer en dientengevolge komen er veel onder de wielen terecht.

Familieleden van de steenmarter zijn, van klein naar groot, wezel, hermelijn, boommarter, bunzing en das, maar stilaan is de steenmarter de meest waargenomen soort. Het marternetwerk, dat kleine dode zoogdieren onderzoekt, is gestopt met het verzamelen van steenmarters omdat er zoveel binnenkomen dat ze niet meer verwerkt kunnen worden. Hermelijn en bunzing komen ook vrij algemeen voor in de rand, de andere soorten (zo goed als) niet.

Met de uitstekende gids *Zoogdieren van West-Europa*, uitgegeven bij KNNV (NL), ISBN 90-5011-077-0, kun je alle Europese zoogdieren benoemen en krijg je meer achtergrondinformatie over deze dieren. □

© Rollin Verlinde

De steenmarter

Op bezoek bij meneer pastoor

Tafelen in 't Groen is een fijn initiatief van de vzw Tafelen in Vlaanderen en Toerisme Vlaams-Brabant. Het project combineert een bezoek aan een tuin, park of kasteeldomein met een kennismaking met de lokale gastronomie. In de mooie brochure vind je 14 verschillende combinaties, verspreid over de Groene Gordel rond Brussel. Wij kozen voor het project in Dworp, waar een etentje in het *Gildenhuis* is gekoppeld aan een bezoek aan de tuin van de lokale, achttiende-eeuwse pastorie.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Het *Gildenhuis* ligt in het centrum van Dworp. Het is een typisch dorpscafé dat al enkele eeuwen oud is. De pastorie ligt net om de hoek. 'Het was de toeristische dienst zelf die met het voorstel kwam', vertelt Marc Fastenaekelf, zaakvoerder van het *Gildenhuis*. 'We stelden voor om er een wandeling bij te voegen, omdat de tuin nogal klein is, maar uiteindelijk is het toch deze combinatie geworden.'

Niet echt welkom

Ook al voelen we de eerste regendruppels, toch beslissen we eerst even een kijkje te nemen in de tuin. De bescheiden voortuin is mooi aangelegd met kleine perkjes en enkele beelden. Via een grasveld lopen we naar de achtertuin die heel wat groter en ruiger is. Opmerkelijk is de vrij brede gracht die daar loopt en die een cirkel maakt zodat zowaar een eiland ontstaat. Een bruggetje leidt naar het eiland maar een wit hek (dat dringend aan een schilderbeurt toe is) verspert de toegang. Nu ja, het eiland heeft op het eerste gezicht niet echt veel te bieden en ligt er kaal bij.

We lopen dan maar rond het water. Een leuke wandeling al begint het harder te regenen. Dichter bij het huis is de tuin opnieuw meer geordend. Maar dan is onze ontdekkings-tocht abrupt ten einde want meneer pastoor roept ons een halt toe. Hij klaagt dat zijn rust wordt verstoord en is vrij kortaf. We voelen ons niet echt welkom en besluiten het bezoek te beëindigen en ons op te warmen in het *Gildenhuis*.

Bewust eenvoudig

Daar is de verwelcoming alvast een stuk hartelijker. Het restaurant bevindt zich in een kamer naast het café en werd enkele jaren geleden bijgebouwd. Er is plaats voor een vijftal tafeltjes. We krijgen alvast een gratis Beersel Blond streekbiertje aangeboden, een extraatje dat ieder deelnemend restaurant offreert. Onze eelust is intussen opgewekt en we bekijken de korte maar gevarieerde kaart. Geen grote, ingewikkelde gerechten, wel een beperkte keuze van pasta, vlees en vis. 'We kiezen bewust voor eenvoudige, streekgebonden gerechten', vertelt Marc. 'De paardensteak

is erg in trek en tijdens het seizoen zijn ook de mosseltjes populair.' Wij sluiten ons aan bij die suggestie en kiezen voor de portie mosselen met frietjes. Fijn detail is dat je een grotere (1,2 kg – € 21) of kleinere (0,8 kg – € 16) portie kunt nemen. De mosselen smaken heerlijk. Het geheim is de scheut bier die de chef erbij giet. Ook de pepermolen werd kwistig gebruikt: het is een pittig gerecht. De vriendelijke bediening verdient een extra pluim: frietjes worden rijkelijk aangevuld en we worden op onze wenken bediend. Een correcte Dame Blanche sluit de maaltijd af.

Wandelen in de omgeving

Ons verdict? Marc heeft gelijk dat hij bedenkingen heeft bij de combinatie in Dworp. De tuin is best een bezoekje waard, maar om er speciaal voor naar Dworp te komen? Neen, dat niet. Terwijl we wachten op de mosselen krijgen we, naast een brochure van *Tafelen in 't Groen*, ook een kaartje met een wandeling in de omgeving. 'Het is hier fantastisch mooi en we krijgen dan ook veel wandelaars over de vloer. Dit is wel de trip naar Dworp waard', vindt Marc. Door het raam zien we hoe de regen als een ware zondvloed uit de hemel valt. Het zal voor een andere keer zijn! □

Info

- Gildenhuis, Kerkstraat 52, 1653 Dworp (Beersel), 02-380 00 21, www.gildenhuisdworpe.be
Open van 11.00 tot 24.00 uur, maandag en dinsdag gesloten
- Voor meer informatie over *Tafelen in 't Groen* kun je terecht bij Toerisme Vlaams-Brabant, 016-26 76 20

An Vanlierde

Een cultuurhuis voor Dilbeek

An Vanlierde is sinds begin dit jaar aan de slag als cultuurbeleidscoördinator van de gemeente Dilbeek. De geboren en getogen Dilbeekse zit boordevol plannen om meer mensen te betrekken bij het cultuurleven. Ook het aanbod moet volgens haar nog ruimer.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Kris Mouchaers

De dertigjarige An Vanlierde staat als cultuurbeleidscoördinator aan het hoofd van de Cultuurdienst van Dilbeek en werkt momenteel samen met haar collega's aan het nieuwe cultuurbeleidsplan 2008-2011. 'Dat is op dit moment een van mijn belangrijkste taken, want in dat plan wordt het cultuurbeleid voor de komende jaren uitgetekend. We werken daarbij nauw samen met cultuurcentrum Westrand en bibliotheek De Wolfspuit. We hebben de voorbije maanden heel wat inspraakmomenten gehouden, zodat we nu ook een beeld hebben van wat de Dilbekenaren wil. In de mate van het mogelijke houden we daar natuurlijk rekening mee bij het uittekenen van ons cultuurbeleidsplan.'

Sterke merken

An Vanlierde wil de komende jaren het culturaanbod in Dilbeek verruimen. 'Cultuurcentrum Westrand en de bibliotheek zijn twee heel sterke merken, die de voorbije jaren een erg goede reputatie hebben opgebouwd', vindt ze. 'Ook het aanbod van die twee zit zeker goed, maar als je cultuur in de brede zin van het woord beschouwt, kunnen we nog meer doen, bijvoorbeeld op het vlak van toerisme. Dilbeek telt zowat 40.000 inwoners maar heeft geen toeristische dienst. Er zou binnenkort een toeristische cel moeten komen en hopelijk kunnen we die laten uitgroeien

tot een volwaardige toeristische dienst. We hebben hier prachtige gebouwen, landschappen en monumenten, maar die worden nog te weinig onder de aandacht gebracht. Daarom is een toeristische dienst gewoon een must voor Dilbeek. De drempel naar cultuur moet ook lager', meent An Vanlierde. 'We bereiken nu met het cultuurcentrum Westrand en de

'Het is niet zo gemakkelijk om mensen die het financieel wat moeilijker hebben, te betrekken bij het culturele gebeuren'

bib al heel wat mensen, maar we blijven wat teveel vissen in dezelfde vijver. Het is bijvoorbeeld niet zo gemakkelijk om mensen die het financieel wat moeilijker hebben, te betrekken bij het culturele gebeuren: een kaartje voor een concert of een theatervoorstelling is niet goedkoop! Toch moet ook voor die categorie cultuur bereikbaar zijn. Daarom denk ik dat we op dat vlak meer moeten gaan samenwerken met het OCMW, want daar hebben ze rechtstreeks contact met de doelgroepen die wij zelf moeilijk kunnen bereiken. We willen ook werk maken van een 'vrijtijdswaanier', in de vorm van een aantal bonnen voor bijvoorbeeld een filmvoorstelling of waarom niet

een zwembeurt? Met de vrijetijdswaanier kun je nieuwe inwoners laten kennismaken met het culturaanbod in Dilbeek en het kan ook gewoon een leuk cadeau zijn.'

Onder één dak

'Een andere manier om cultuur dichterbij de bevolking te brengen, is een cultuurhuis, waar je alles wat met cultuur te maken heeft onder één dak vindt. Al zal dat een virtueel dak zijn, want de cultuurdienst zit nu in Groot-Bijgaarden en verhuist binnen enkele jaren naar de Heetveldlaan en dus niet naar Westrand', legt An Vanlierde uit. 'Nu is het soms moeilijk voor de Dilbekenaren om bijvoorbeeld te weten te komen waar ze een lokaal kunnen reserveren voor een culturele activiteit in Westrand. Dat zou ook bij de cultuurdienst moeten kunnen. Op dit moment staan de verschillende partners zoals onze eigen dienst, cultuurcentrum Westrand en de bibliotheek nog te weinig in verbinding met elkaar, en daar moet verandering in komen. Aan plannen en ideeën ontbreekt het me dus zeker niet, maar ik besef natuurlijk wel dat het realiseren daarvan flink wat geld zal kosten. We leveren hier op het vlak van cultuur al jaren heel goed werk, maar als we alle Dilbekenaren willen laten meegenieten van het enorme culturele aanbod in onze gemeente, zullen we toch nog een tandje moeten bijsteken', besluit An Vanlierde. □

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. *RandKrant* presenteert elke maand een van die 1500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Golfen rond juridisc

In een straal van goed 20 km rond Brussel liggen meer dan 20 golfterreinen. En binnenkort komt er nog een nieuw bij, op de voormalige renbaan van Sterrebeek. Meestal liggen ze in een prachtige omgeving, bijvoorbeeld een oud kasteelpark zoals in Melsbroek, Itterbeek en Tervuren-Ravenstein. Het Golfterrein op de foto is dat van Jezus-Eik/Overijse, vlak bij een residentiële wijk aan de rand van het Zoniënwoud. Het is met 22 ha en 9 holes een relatief klein terrein. 'De baan is natuurlijk heuvelachtig en weinig bebost', zo kan men op de drietalige website van de Overijse Golf Club lezen. 'De aanwezige bunkers en waterhindernissen zijn goed verdeeld over het terrein. Het clubhuis is charmant. Een klein terras biedt zicht op de trainingsfaciliteiten.'

Illegaal maar verjaard

Wat de website niet vermeldt, is dat dit golfterrein zonevremd is en al jaren het voor-

werp uitmaakt van een aantal juridische procedures. Het ligt namelijk gedeeltelijk in agrarisch en gedeeltelijk in bosgebied. Het Bijzonder Plan van Aanleg verbiedt het gebruik van de terreinen als wedstrijd-, speel- en sportterrein. Recent werd het ook geschrapt uit de lijst van de bestaande golfterreinen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant. Bovendien werden er in de loop der jaren een aantal werken uitgevoerd – reliëfwijzigingen, aanleg van vijvers, verhardingen en een parking, de verbouwing van een boswachterswoning tot clubhuis – zonder stedenbouwkundige vergunning.

Twee jaar geleden besliste de rechtbank van eerste aanleg dat het golfterrein inderdaad illegaal werd aangelegd, maar dat de misdrijven verjaard waren. In een nieuwe procedure was de rechter vorig jaar ook van oordeel dat het terrein illegaal werd aangelegd en dat er van verjaring geen sprake kon zijn. Toch ging de rechter niet in op de vraag van de gemeente

Overijse om het terrein in zijn oorspronkelijke staat te herstellen, met het argument dat de gemeente te lang heeft gewacht om op te treden tegen de golfclub (het terrein werd aangelegd in 1983). Momenteel worden beide zaken in beroep behandeld.

Stijgende populariteit

Volgens meester Jan Ghysels die de belangen van de club verdedigt, is zonevremd helemaal niet hetzelfde als illegaal. Toen het bijzonder plan van aanleg Hoog Jezus-Eik werd opgesteld, lag het golfterrein er al, zodat men moeilijk van een inbreuk op dat plan kan spreken. Volgens Ghysels is er bovendien geen stedenbouwkundige vergunning vereist voor het aanleggen van een golfterrein. Dat het provinciaal ruimtelijk structuurplan het golfterrein uit de lijst van bestaande golfterreinen schrapt, heeft volgens Ghysels ook geen invloed op het voortbestaan van de club. Hij verwijst daarbij o.m. naar het Golf-

he obstakels

© vzw 'de Rand'

memorandum uit 2003 van het Vlaams Gewest dat een oplossing wil bieden voor alle golfterreinen die zonevreemd zijn.

Dat memorandum wil de bestaande golfterreinen en -clubs inderdaad rechtszekerheid bieden. In een recente mededeling over de uitvoering van het Golfmemorandum verwijst Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen trouwens uitdrukkelijk naar het feit dat heel wat golfterreinen zich op een zonevreemde locatie bevinden. 'Daardoor zijn ze vaak verwickeld in procedures inzake stedenbouwkundige overtredingen of kunnen ze onmogelijk uitbreiden om tegemoet te komen aan de stijgende populariteit van de golfsport in Vlaanderen.' Met de regularisatie van bestaande terreinen wil de Vlaamse regering 'de reeds ingezette democratiseringsbeweging verder stimuleren en aan de golfsport de kans bieden zich te ontplooiën tot een heuse "volksport", net zoals dat eerder met het tennis

gebeurde'. Bovendien kondigt hij de uitbreiding aan van een aantal bestaande terreinen (o.m. Damme, Ieper, Olen en Brasschaat) en de aanleg van een aantal nieuwe terreinen (Knokke, Nevele, Sint-Gillis-Waas, Schilde, Lommel, Bree, Sterrebeek).

De provincie beslist

Wat het golfterrein van Overijse betreft, is het echter zeer de vraag of het zal kunnen genieten van zo'n regularisatie. Het is namelijk een zgn. type II terrein (max. 9 holes en kleiner dan 40 ha) waarvoor niet het Vlaamse Gewest maar de provincie bevoegd is. In het Golfmemorandum wordt dan ook, met verwijzing naar o.m. Overijse, gezegd dat de provincie een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) moet opstellen om de toestand eventueel te regulariseren, 'waar nodig in overleg met het Vlaams Gewest', maar dat 'het subsidiariteitsbeginsel dient gerespecteerd te worden', lees: de provincie beslist.

Volgens burgemeester Brankaer van Overijse is het, gezien de eerdere schrapping van het terrein in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant, zo goed als uitgesloten dat de provincie het alsnog zou toelaten in een RUP. Maar zeg nooit nooit in de politiek. □

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 september een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (Randkrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er opnieuw vijf weg!

‘België is een prima land om te wonen’

Als je de Brit Ewan Macdonald vraagt waarom hij graag in België woont, somt hij moeiteloos een hele reeks van redenen op. ‘Het gezondheidssysteem, de sociale zekerheid, het bier, het landschap, de vriendelijke mensen, de frieten, de spoorwegen, de rust.’ Maar aan de top van zijn lijstje prijkt uiteraard Lotje, zijn Vlaamse vrouw, die hij acht jaar geleden in Hongarije leerde kennen.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

In 1999 waren Lotje en ik allebei met een Erasmusproject in Hongarije, legt Ewan Macdonald uit. ‘We ontmoetten elkaar bij een Hongaarse taal cursus.’ Al snel sloeg de vonk over. ‘We hebben eerst nog een jaar in Bristol in Engeland gewoond, maar kozen dan resoluut voor België. Mijn schoonouders staken het Kanaal over en verhuisden heel onze

‘Ik vind het niet kunnen dat je in een land woont zonder de taal te spreken’

inboedel mee. Een maand later, in september 2002, waren we in Sint-Genesius-Rode. Nu wonen we in Sint-Genesius-Rode.’ Ewan geeft economie en geschiedenis aan de internationale school Saint-John’s in Waterloo.

Nooit meer ketchup

Ewan verkiest België omdat hij het leven hier een tikje rustiger vindt dan in Groot-Brittannië. ‘Daar wonen te veel mensen te dicht bij elkaar.’ Maar vooral de gezondheidszorg en sociale zekerheid hebben voor het koppel de doorslag gegeven. ‘Het klopt dat je in België veel te hoge belastingen betaalt, maar aan de diensten voor de mensen kan geen enkel ander land tippen. Enkele jaren geleden kopte *Time Magazine* nog dat België de beste gezondheidszorg ter wereld heeft. Het is een prima plaats om te wonen.’

Bier en goed eten zijn de kers op de taart als je voor België kiest, vindt Ewan. ‘Ik hou van de variëteit aan bieren die je in dit land nog vindt. Vooral de kleine brouwerijen, zoals Westvleteren, hebben mijn hart gestolen. Die werken nog niet te industrieel; je proeft gewoon dat hun bier met liefde is gebrouwen.’

Tijdens een daguitstap naar ons land in 1989 proefde Ewan voor het eerst in zijn leven Belgische frieten met mayonaise. ‘Ik was meteen verkocht. Na die dag heb ik nooit meer ketchup op mijn frieten gedaan’, lacht hij.

‘Mijn vrouw en ik zijn fervente wandelaars. En ook daarvoor zit je in dit land goed. Tussen Rode en Waterloo vind je genoeg wandelpaden, die door een mooi landschap lopen. Ook de bossen in de buurt en de Ardennen spreken me erg aan. Ik ben niet zo gebrand op bergen; België vind ik hoog genoeg. In de vijf jaar dat ik hier nu woon, heb ik er denk ik elke uithoek van gezien. Ook dat is een voordeel van een klein land.’

Ewan is eveneens bijzonder enthousiast over de werking van onze spoorwegen. ‘Zeker als je de Engelse gewend bent, kun je je geluk niet op als je in België de trein moet nemen’, vindt hij. ‘Ik maak er dan ook zo vaak mogelijk gebruik van, temeer omdat we het aan ons milieu verschuldigd zijn er iets voor te doen.’

100 gram hesp

Ewan Macdonald spreekt vlot Nederlands, maar wil het graag perfect onder de knie krijgen. ‘Ik heb het geluk dat Lotje lerares Nederlands voor anderstaligen is. Ik heb dus privé-les gekregen’, vertelt hij. ‘Ik ben vanaf de eerste dag Nederlands beginnen leren. Ik vind het immers niet kunnen dat je in een land woont zonder de taal te spreken. Zodra mijn Nederlands aan mijn eigen normen voldoet, begin ik met Frans.’

Als je de taal spreekt, voel je je meer tot het land behoren, vindt Ewan. ‘De uitspraak vind ik soms wel moeilijk, niet alleen om ze zelf te leren beheersen, ook om te begrijpen. Als ik een uitje maak naar West-Vlaanderen

of Limburg begrijp ik de mensen plots veel moeilijker.’ Hij beseft dat hij zoveel mogelijk Nederlands moet spreken als hij zijn kennis van de taal wil blijven bijspijkeren. ‘Veel Vlamingen schakelen over op Engels zodra ze je accent horen. Natuurlijk gebeurt dat uit pure vriendelijkheid: Laten we die arme Engelse man even helpen – en ik apprecieer het dus wel, maar als ik bij de slager 100 gram hesp vraag, en de verkoper antwoordt met *thinly or thickly cut?*, dan ga ik toch door in het Nederlands. Ik wil immers ook graag tonen dat ik mijn taal ken en gebruik.’ □

„Belgien ist ein tolles Land zum leben“

Ewan Macdonald aus Großbritannien findet Belgien aus mehr als einem Grunde ein tolles Land zum Leben. So ist er voll des Lobes über unser Gesundheitssystem und die soziale Sicherheit, aber auch die Ruhe, die Landschaften, die freundlichen Menschen, und natürlich munden ihm unsere Pommes frites und die zahllosen Biere ganz besonders. Er hat seine flämische Frau Lotje 1999 im Rahmen eines Erasmus-Projekts in Ungarn kennen gelernt. Nachdem sie zunächst ein Jahr in Bristol gewohnt haben, zogen sie 2002 nach Sint-Genesius-Rode um. ‚Weil das Leben hier einen Tick ruhiger ist‘, sagt Ewan. Er spricht inzwischen fließend Niederländisch, ‚denn wenn man die Sprache spricht, fühlt man sich dem Land auch stärker zugehörig‘.